

Impulzus

A SZATMÁR - BEREGI KÓRHÁZ LAPJA

IV. évf. 7-8. szám

2001. július-augusztus

A TARTALOMBÓL:

*Orvostovábbképző
rendezvény
Fehérgyarmaton*

4-5. oldal

*Változások kórházunk
telefonszámaiban*

7. oldal

*Semmelweis-napi ünnepség
a Tisza partján*

12-15. oldal

Tájékoztató a betegjogokról

16. oldal

*A menopausa és a
szívbetegségek
összefüggései*

20-21. oldal

FOLYTATÓDIK A REKONSTRUKCIÓ

A Szatmár-Beregi Kórház rekonstrukciója hosszú ideig egyértelműen sikertörténetként volt számon tartva, ám a tavalyi évben olyan sajnálatos fejleményekről értesülhettek az intézmény felújítási munkálatait figyelemmel kísérő emberek, amelyek alapján sokan azt a következtetést vonták le, hogy a kórházi beruházások leállnak, és bizonytalan ideig nem folytatódhatnak. Szerencsére nem így történt, és a közelmúltban több örömteli fordulatnak is tanúi lehettünk. Az Impulzus márciusi és júniusi számaiban közöltünk ismertető frásokat arról, hogy a kórház rekonstrukciójának folytatásához újabb jelentős pénzeszközök állnak rendelkezésre. A legfrissebb tudnivalókról, a források felhasználásáról, a munkák ütemezéséről dr. Vadász Mária, a Szatmár-Beregi Kórház főigazgatója nyilatkozott lapunknak.

Riportunkat a 2. oldalra lapozva találhatják meg.

NEMZETI STRATÉGIA A KÁBITÓ- SZER-PROBLÉMA VISSZASZORÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

Az Ifjúsági és Sportminisztérium szervezésében és támogatásával idén országsszerte 148 konferencián nyílik lehetőség arra, hogy a kábítószer-problémával kapcsolatba kerülő szakemberek tájékozódjanak a hazai kábítószer-fogyasztási szokásokról, a legelterjedtebb szerek használatának következményeiről, illetve arról, hogy a kormányzat milyen intézkedésekkel szeretne kedvező eredményeket elérni, az egyre inkább terjedő drogfogyasztást hogyan próbálja visszaszorítani. Az egyik ilyen konferenciát, melyen polgármesterek, orvosok, pedagógusok, rendőrök, kistérségi menedzserek és ifjúságvédelmi szakemberek vettek részt, június 11-én Fehérgyarmaton, a Polgármesteri Hivatal dísztermében tartották meg.

A konferenciáról szóló írást a 18. oldalra lapozva találhatják meg.

FOLYTATÓDIK A REKONSTRUKCIÓ

A Szatmár-Beregi Kórház rekonstrukciója hosszú ideig egyértelműen sikertörténetként volt számon tartva, ám a tavalyi évben olyan sajnálatos fejleményekről értesülhettek az intézmény felújítási munkálatait figyelemmel kísérő emberek, amelyek alapján sokan azt a következtetést vonták le, hogy a kórházi beruházások leállnak, és bizonytalan ideig nem folytatódhatnak. Szerencsére nem így történt, és a közelmúltban több örömteli fordulatnak is tanúi lehettünk. Az Impulzus márciusi és júniusi számaiban közöltünk ismertető írásokat arról, hogy a kórház rekonstrukciójának folytatásához újabb jelentős pénzeszközök állnak rendelkezésre. Az alábbiakban azt a riportot olvashatják el, melyben a legfrissebb tudnivalókról, a források felhasználásáról, a munkák ütemezéséről dr. Vadász Mária, a Szatmár-Beregi Kórház főigazgatója nyilatkozott lapunknak.

- A közelmúltban az Országgyűlés újabb jelentős támogatást szavazott meg a Szatmár-Beregi Kórház rekonstrukciójának folytatásához. A jóváhagyott összeg milyen beruházásokra nyújt fedezetet?

- A Megyei Önkormányzat kérésére és pályázata alapján a Parlament májusban szavazta meg az ön által említett, 430 millió forint összegű pótlólagos támogatást kórházunk rekonstrukciójának folytatására. Reményeink szerint ez az összeg hamarosan rendelkezésünkre fog állni. Ebből a keretből a kórházi rekonstrukció fehérgyarmati főépületi befejező munkálatait szeretnénk megvalósítani. El kell mondani, hogy ez a forrás csak közel a fele annak az összegnek, amely a teljeskörű rekonstrukcióhoz szükséges lenne, de a legégetőbb gondok megoldására, azaz a főépület befejező munkálataira és a még hiányzó, legszükségesebb műszerek beszerzésére fedezetet nyújt, amennyiben a beruházó Megyei Önkormányzat ezt a műszaki tartalmat jóváhagyja.

- Milyen kórházi osztályokat érint majd a felújítás?

- A "B1" jelű, azaz a Kölcsey utca felőli hotel-szárnyban lévő fül-orr-gége osztályt, a szülész-nőgyógyászati osztály nőgyógyászati részét, a seb-

szeti osztály felét, illetve a belgyógyászati osztály másik szárnyát. Felújításra kerül a nőgyógyászati rész-

- Melyek azok a legfontosabb orvosi gépek, műszerek, amelyek beszerzésére lehetőség lesz?

A felújítás előtt álló kórházi hotelszárny

ben található nőgyógyászati kisműtő, amelyet nem csak építészetiileg kell felújítani, hanem a szükséges modern műtéti technikát is biztosítani kell a rekonstrukció keretében. A belgyógyászati osztály érintett részén jelenleg működő koronária őrző áthelyezése szintén kiemelt feladat.

- A gép-műszer beruházásnál nem csak az osztályok igényeit kell figyelembe venni, hanem a rövidesen átadásra kerülő szakrendelői egységekbe is több új gép-műszert kell majd elhelyezni, amelyek beszerzésére eddig nem került sor. Például az elkövetkező beszerzések során az egyik legnagyobb cso-

A rekonstrukció során kerül felújításra a képünkön látható nőgyógyászati kisműtő is

magba a fül-orr-gége szakrendelő és az audiológiai vizsgáló felszerelése és kezelő egységei kerülnek. A másik, már említett jelentős tétel a nőgyógyászati kisműtő felszerelése, és további nőgyógyászati eszközök beszerzése. Szeretnénk még egy komoly ultrahang készüléket is megvásárolni, mert a jelenleg egyazon géppel történő kardiológiai és nőgyógyászati ultrahang vizsgálatokat a jelentősen megnövekedett igények miatt szükséges helyileg elkülöníteni, és megoldani azt, hogy a két nagy szakterületnek saját ultrahangos vizsgálója legyen. Új típusú szakrendeléseink magas színvonalú működtetéséhez szintén eszközökre lesz szükség. Például az onkológiai gondozáshoz és a proktológiai szakrendeléshez elengedhetetlen eszközök bővítésre, cserére szorulnak. Felkészültünk a sajnálatos módon egyre szaporodó végbél- és vastagbél daganatok korai felismerését lehetővé tevő szűrővizsgálatok végzésére is.

A műtétes szakmák képviselői által megfogalmazott, kéziműszerek beszerzésére vonatkozó igényt is figyelembe kell vennünk, és úgy kell terveznünk a kiadásokat, hogy új kéziműszerekre mindenképpen legyenek források.

Fontos kiemelni azt is, hogy az eredeti gép-műszer szükséglet összeállítására még 1996-ban, azaz a tender 1997-es kiírása előtt került sor, ám azóta a minimum feltételek többször változtak. Ezen változások

- A minimum feltételeket érintő többszöri módosítások az építészeti területen is az eredeti tervek módosítására köteleztek bennünket. Példaként említem, hogy a korábbi tervekben szereplőnél több és na-

is igénybe vehető lesz, amivel könnyen feljuthatnak az emeleti szakrendelésekhez, valamint a laboratóriumhoz.

- Mikorra várható a hotelszárnyat érintő rekonstrukciós munkák kezdése, illetve mikor fejeződik be a szakrendelők felújítása?

- Nagyon szeretnénk, ha a fenntartó, azaz a Megyei Önkormányzat minél előbb jóváhagyná az engedélyokiratot, és még a fűtési idény megkezdése előtt meg tudná kötni a finanszírozási szerződést az Államkincstárral, ezáltal megnyílna a lehetőség a pénz felhasználására. Ezáltal megköthető lenne a kivitelező céggel az építészeti munkák folytatására a szerződés, és októberben megkezdődhetne a munka. Azért sem lehet korábbi időpontra tenni a munkák kezdetét, mert a korábban is említett két munkafolya-

gyógyító osztályokat el kell költöztetnünk a munkálatok idejére, ám tartalék épületként a régi nővér szálló kastélyépületére is szükség lesz, ott pedig jelenleg a szakrendeléseink vannak ideiglenesen elhelyezve.

A szakrendelői épületrészben a munkák jól haladnak, jelenleg történik a nyílászárók cseréje, illetve a burkolás és a tetőfelújítás. Augusztus végéig ezeknek a munkálatoknak be kellene fejeződni, és szeptember első két hetében a festés, valamint a liftadás következik majd. Terveink szerint szeptember közepétől a hónap végéig történik meg az épület bebútorozása és a szakrendelők felszerelése. Mindezek után, ideális esetben tehát október elejéig, de legkésőbb október közepéig szeretnénk a szakrendelőket megszokott helyükre

Megkezdődött a szakrendelői épületszárny tetőszerkezetének cseréje

miatt az előbb felsorolaton túl néhány nagy értékű gép beszerzésére lesz szükség. Az új minimumfeltételek egyrészt a jelenleg rendelkezésre állónál nagyobb számú gép használatát teszik kötelezővé, másrészt meghatározzák azt is, hogy egy adott gép hány évig üzemeltethető. Ez utóbbi szabályozás szintén beszerzési kötelezettségeket ró ránk, mivel például az altató gépeink közül van még olyan, amely hamarosan eléri azt a kort, ami után akkor is használati tilalom lép érvénybe, ha egyébként ezek a gépek a folyamatos karbantartásoknak köszönhetően még biztonságosan használhatók lennének.

- A minimumfeltételekkel kapcsolatos változások csak a gép-műszer beszerzéseknél okoznak többletköltségeket, vagy pedig az építészeti terület vonatkozásában is változtatásokra, illetve többletterhek vállalására lesz szükség?

gyobb alapterületű kiszolgáló helyiséget kell kialakítani. Törvényi szabályozás az is, hogy a mozgáskorlátozottak számára biztosítani kell a közintézmények akadálymentes megközelítését és az abban való közlekedést, vizesblokkok kialakítását. Ez utóbbi szabályozással kapcsolatban elmondható, hogy nyilvánvalóan az egészségügyi intézmények az első számú olyan közintézmények, amelyeket mozgáskorlátozott embertársaink számára akadálymentesen megközelíthetővé kell tenni. Aki járt már a fehérgyarmati szakrendelőknél, az tudja, hogy az emeleti részre csak lépcsőn lehetett a laboratóriumhoz, illetve a szakrendelésekre feljutni. A szakrendelők rekonstrukciója után megmarad ugyan a korábbi lépcső, ám az idős, vagy mozgáskorlátozott betegeink számára egy, a lépcső mellett elhelyezett, teljesen új, könnyen kezelhető lift

Jó ütemben halad a szakrendelői épület belső tereinek rekonstrukciója

mat egymással szorosan összefügg. Amíg a szakrendelőket érintő felújítási munkálatok nem fejeződnek be, addig nem lehet hozzákezdeni a hotelszárny felújításához. Ennek igen egyszerű oka van, tudniillik az, hogy a hotelszárnyban működő

visszaköltöztetni. Sajnos a gép-műszer beszerzésekre csak később kerülhet sor, tekintettel a tendereztetés folyamatának időigényes voltára, ezért elképzelhető, hogy néhány szakrendelő a működését a már meglévő, régi műszerállományával kell megkezdje

ORVOSTOVÁBBKÉPZŐ RENDEZVÉNY FEHÉRGYARMATON

A Szatmár-Beregi Kórház Tudományos és Oktatási Bizottsága által szervezett orvostovábbképző rendezvénysorozat idei negyedik orvos-szakmai rendezvényére került sor Fehérgyarmaton június 8-án. A megjelent kórházi- és családorvosok az oxiológia (sürgősségi orvostan) tárgykörébe tartozó előadásokat hallgathattak meg neves szakemberek tolmácsolásában. A tudományos összefoglaló alkalmat adott a résztvevőkben felmerülő kérdések megvitatására is. Az alábbiakban erről a rendezvényről közlünk összefoglaló beszámolót.

A továbbképzés első előadását *dr. Tury Peregrin* egyetemi tanár, az Országos Mentőszolgálat Fővárosi Mentőkórházának főigazgatója tartotta "Ritmuszavarok ellátása a helyszínen" címmel. Az előadás bevezető részében elhangzott, hogy a sürgősség mást jelelt a beteg és mást az orvos szemszögéből. Az orvosi megközelítés esetén akkor beszélhetünk a sürgősségi ellátás szükségességéről, ha a kórtani helyzet ezt megköveteli, azaz ha a betegnek heveny panaszai vannak, különösebb előzmény nélküli erős fejfájástól szenved, mellkasi vagy hasi fájdalmak vannak, illetve a központi idegrendszer, a keringés, vagy a légzés elégtelen működésére utaló jelek figyelhetők meg. Természetesen minden más, életveszélyes állapotú beteg (például mérgezést szenvedett ember) ellátása esetén is sürgősségről beszélhetünk. Annak, hogy sürgősségi ellátásról szólhassunk, feltétele a szakszerű körülmények megléte is.

A sürgősségi ellátásnak több fontos eleme van. Ezek időrendben a következők: a bejelentés értékelése; cselekvés (a legközelebbi szakember

értesítése); helyszíni ellátás; mentők riasztása; beszállítás az ellátást végző intézetbe; intézeti ellátás.

A legfontosabb cél az, hogy legyen egy közzismert hívószám, amelyet tárcsázva a laikus is

Dr. Tury Peregrin

elérheti az egységes szolgálatvezetést, illetve legyen egy jól kialakított, felszerelt, speciálisan képzett személyzettel rendelkező fogadóhely, mely a beteg ellátására, az életveszély elhárítására alkalmas, és ahonnan a gyors és szakszerű ellátás után a beteget - ha szükséges - a megfelelő osztályra irányítják. A sürgősségi ellátás tehát a háziorvosi ellátás, a mentők, a sürgősségi osztály és a kór-

házi osztályok munkájának egységes egészét jelenti.

A sürgősségi fogadóhelyek célja az akut kórházi szakellátást igénylő betegek fogadása, a várhatóan 6-24 órán belül rendeződő akut jelensé-

gek definitív ellátása, a páciens további sorsának egyértelmű meghatározása (szükség esetén a megfelelő osztályra küldés). Nem feladat viszont a nappali kórházi ellátás, a járóbeteg szakellátás, a kontrollvizsgálatok elvégzése, az egy napos sebészet gyakorlása, illetve a határidőn (72 óra) túli definitív kezelés.

Dr. Tury Peregrin szólt a sürgősségi ellátás

jogi háttéréről, a jelenleginél jobb törvényi szabályozások kidolgozásának, valamint a tulajdonosi felelősség megerősödésének, a szakképzés javításának szükségességéről.

Az előadás második része az akut ischaemias szindrómával (heveny, a véráramlás akadályoztatása miatt kialakuló, leginkább a szív rendellenes működésére utaló tünetegyüttes) küzdő betegek ellátásáról szólt. Elhangzott, hogy a jellemző tünetcsoport a következő: fájdalom a mellkasban, gyomortájékon és a "kisugárzási régióban"; hirtelen jelentkező komoly fáradtság; éjszakai múltó fulladásérzés; vagotonia. Ezen tünetek bármelyikének megléte esetén rutinszerűen használni kell az EKG-t. A beteget semmi esetre sem szabad magára hagyni (még akkor sem, ha a panaszok enyhülnek és pillanatnyilag az EKG is jó eredményeket mutat). Kétséges esetekben szükséges a beteg megfigyelése, megalapozott esetekben pedig nem maradhat el a szakszerű beavatkozás. A helyszíni ellátás feltételeinek természetesen adottnak kell lenni; az orvosnak rendelkeznie kell a szükséges ismeretekkel, és optimális eset-

ben rendelkezésére állnak a megfelelő gyógyszerek, eszközök (defibrillátor, EKG), illetve oxigén is. Biztosítani kell az ellátás folyamatosságát, azaz miután a beteget először látó orvos megteszi a szükséges lépéseket a lehető legnagyobb szívizom-tömeg megmentése, a fájdalommentesség és a vegetatív stabilitás biztosítása, a szövödmények megelőzése, illetve leküzdése érdekében, a beteget kórházba kell szállítani.

Ha az infarktus gyanúja beigazolódni látszik, azonnal stabil perifériás vénát kell biztosítani az alkaron, nem maradhat el az oxigénbelélegeztetés és a fájdalomcsillapítás (a nitrát hatástalansága esetén indokolt az ópiát adása!), valamint minden esetben törekedni kell a szövödmények elhárítására, vagy ha ez már nem lehetséges, akkor azok ellátására is. Az ilyenkor leginkább javallt készítmények a β -blockolók, és a nitrátok, illetve a gyógyszerek adásakor a thrombolysis (vérrögoldás) sem maradhat el.

Az előadás végén dr. Tury Peregrin az új gyógyszerek által biztosított javuló lehetőségekre hívta fel a figyelmet, majd számos, a saját praxisában előfordult eset ismertetése kapcsán fontos tanulságokat vont le.

Az orvos-szakmai rendezvény második előadását dr. Valér Mar-

cell, a Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati Sürgősségi Betegellátó Osztályának kiváló szakembere tartotta. Bevezetőjében reflektált az előtte elhangzottakra, majd nyomatékosan felhívta a figyelmet az időfaktor szerepére a sürgősségi betegellátás

közvetett életveszélyben levő betegek ellátásáról. Az oxiológiai ellátás fázisait dr. Valér Marcell a következőképpen határozta meg: kimentés, betegvizsgálat (észlelés), diagnózis felállítása, terápia, szállítás.

Fontos, hogy az

Dr. Valér Marcell

során. Szólt a diagnózis felállításának lehetőségeiről, a közvetlen vagy

orvos a helyszínen jól döntsön a beteg további sorsáról, azaz kórházba

szállíttatja, ha azt szükségesnek látja, vagy pedig úgy dönt, hogy erre a páciens állapota nem ad okot. (Akkor sem szabad a beteget elszállítani, ha nem biztosítottak a szállíthatóság feltételei!) Fontos a kórelőzmény megismerése, illetve a beteg fizikális, valamint műszeres vizsgálata. Hasonlóan elhagyhatatlan a tudatállapot vizsgálata.

Előadása végén dr. Valér Marcell megerősítette, hogy a magas színvonalú ellátáshoz elengedhetetlen az ellátást végző szolgálatok integrálása, az erők egyesítése, illetve a prachospitális sürgősségi betegellátás jogi háttérének szabályozása, a szükséges törvények, rendeletek megalkotása.

Az előadások után a továbbképzésen részt vevő orvosok megfogalmazhatták kérdéseiket az elhangzottakkal kapcsolatban.

-A-

Az orvostovábbképző rendezvény résztvevői

HAMAROSAN INDUL AZ ŐSZI TOVÁBBKÉPZŐ RENDEZVÉNYSOROZAT

A Szatmár-Beregi Kórház Tudományos és Oktatási Bizottsága a korábbi orvostovábbképző rendezvénysorozatok sikerére alapozva újabb orvostovábbképző programot szervezett. A kórház fehérgyarmati új épületének konferenciatermében sorra kerülő, pontszerzésre is lehetőséget biztosító továbbképzésekre a kórház orvosait, valamint térségünk háziorvosait várják a szervezők. A Debreceni Orvos és Egészségtudományi Egyetem Orvostovábbképző Centruma által minősített, valamint az Egészségügyi Szakképzési Tudományos Tanács által továbbképzési pontokkal elismert kihelyezett továbbképző program rendezvényeiről az alábbiakban tájékoztatjuk Tisztelt Olvasóinkat.

A Szatmár-Beregi Kórház 2001. évi őszi orvostovábbképző programjának orvos-szakmai rendezvényei

I. Orvos-szakmai rendezvény

- A rendezvény címe:** **RHEUMATOLÓGIA AKTUÁLIS KÉRDÉSEI**
- A rendezvény szervezője:** Szatmár-Beregi Kórház Tudományos és Oktatási Bizottsága
- Formája:** Továbbképző előadás és kerekasztal megbeszélés
- Célcsoport:** Nőgyógyász, Belgyógyász, Sebész Gyermek szakorvosok és Családorvosok részére
- Helye:** Szatmár-Beregi Kórház új épületének Konferenciaterme, Fehérgyarmat, Damjanich u. 1. 2001. Szeptember 19. 14.00 óra
- Ideje:**
- PROGRAM:**
- Előadók:**
- Dr. Varju Tibor, oszt. vezető főorvos (Jósa A. Megyei Kórház, Rheumatológiai. osztály)**
- Előadásának címe:** Autoimmun betegségekhez társuló mozgásszervi kórképek 40 perc
- Dr. Kresák Ilona, főorvos (Jósa A. Megyei Kórház, Rheumatológiai. osztály)**
- Előadásának címe:** Oszteoporotikus megbetegedésekhez társuló mozgásszervi kórképek 40 perc
- Dr. Roberto Gomez, oszt. vezető főorvos (Debreceni Egyetem OEC, Rheumatológia)**
- Előadásának címe:** Időskori degeneratív arthropathiák 40 perc
- Kerekasztal megbeszélés az előadók és a hallgatóság részvételével.** 30 perc
- Moderátor: Dr. Simon János**
- Az előadások anyagaiból tesztkérdések alapján záróvizsga tétele, majd ezt követően a kérdésekre adható helyes válaszok megbeszélése 20 perc
- Jelentkezési határidő:** 2001. Szeptember 17.
- Részvételi Díj:** 2.500.- Ft
- Tervezett minősítő pontérték:** 6 pont

II. Orvos-szakmai rendezvény

- A rendezvény címe:** **AZ INFECTOLÓGIA AKTUÁLIS KÉRDÉSEI**
- A rendezvény szervezője:** Szatmár-Beregi Kórház Tudományos és Oktatási Bizottsága
- A rendezvény formája:** Továbbképző előadás és kerekasztal megbeszélés
- Célcsoport:** Gyermek-és Családorvosok, Belgyógyász, Pulmonológus, Sürgősségi betegellátó, Sebész
- Helye:** Szatmár-Beregi Kórház új épületének Konferenciaterme, Fehérgyarmat, Damjanich u. 1. 2001. Október 17. 14.00 óra
- Ideje:**
- PROGRAM:**
- Előadók:**
- Dr. Meszner Zsófia főorvos (Fővárosi Szent László Kórház, Gyermekosztály)**
- Előadásának címe:** Meningitisz diagnosztikája és korszerű kezelési lehetőségei. 40 perc
- Dr. Dalmi Lajos oszt. vezető főorvos (Kenézy Gyula Megyei Kórház, Infektológia oszt.) Debrecen**
- Előadásának címe:** Napjaink leggyakoribb bakteriális és vírusos fertőzései (előtérben a hepatitisz) 40 perc
- Dr. Ráday János oszt. vezető főorvos (Szatmár-Beregi Kórház, Infektológia oszt.)**
- Előadásának címe:** Immunizálási lehetőségek elmélete és gyakorlata 30 perc
- Kerekasztal megbeszélés az előadók és a hallgatóság részvételével.** 20 perc

Moderátor: Dr. Ráday János

Az előadások anyagaiból tesztkérdések alapján záróvizsga tétele, majd ezt követően a kérdésekre adható helyes válaszok megbeszélése

Jelentkezési határidő: 2001. október 15.

Részvételi Díj: 2.500.- Ft

Tervezett minősítő pontérték: 6 pont AVENTIS

III. Orvos-szakmai rendezvény

- A rendezvény címe:** **AKUT CEREBROVASCULARIS KÓRKÉPEK**
- A rendezvény szervezője:** Szatmár-Beregi Kórház Tudományos és Oktatási Bizottsága
- Formája:** Továbbképző előadás és kerekasztal megbeszélés
- Célcsoport:** Belgyógyász, Sürgősségi betegellátó, Gyermek- és Családorvosok, Sebész, Ideggyógyász
- Helye:** Szatmár-Beregi Kórház új épületének Konferenciaterme, Fehérgyarmat, Damjanich u. 1. 2001. November 14. 14.00 óra
- Ideje:**
- PROGRAM:**
- Előadók:**
- Dr. Diószegi Péter, oszt. vezető főorvos (Jósa A. Megyei Kórház)**
- Előadásának címe:** Akut stroke tünettanának, diagnosztikájának legfontosabb szempontjai 40 perc
- Dr. Bodnár Ilona, főorvos (Jósa A. Megyei Kórház)**
- Előadásának címe:** Akut stroke kezelésének legújabb irányelvei. 40 perc
- Dr. Tóth Mária, főorvos (Szatmár-Beregi Kórház Belgyógyászati Osztály Stroke részleg)**
- Előadásának címe:** Akut cerebrovascularis eseményen átesett betegek kezelése intézetünkben 30 perc
- Kerekasztal megbeszélés** **Moderátor: Dr. Simon János**
- Megbeszélés, vita** 20 perc
- Az előadások anyagaiból tesztkérdések alapján záróvizsga tétele, a kérdésekre adható helyes válaszok megbeszélése 20 perc
- Jelentkezési határidő:** 2001. november 12.
- Részvételi Díj:** 2.500.- Ft
- Tervezett minősítő pontérték:** 6 pont

ÚJ DIPLOMA, ÚJ SZAKMAI FELADATOK

Lapunkban mindig örömmel számolunk be a Szatmár-Beregi Kórház munkatársainak sikereiről, szakmai előmeneteléről. Így van ez most is, amikor arról adhatunk hírt, hogy Bardóczy Balázsné, intézményünk beruházási főmunkatársa a közelmúltban sikeresen államvizsgázott és klinikai mérnöki diplomát szerzett.

Bardóczy Balázsné

Kérdésünkre válaszolva Bardóczy Balázsné elmondta: az oklevél megszerzéséhez egy két éves képzésen kellett részt venni. A két év alatt komoly egészségügyi tananyagban kellett jártasságot szerezni, a vizsgákon alapvető egészségügyi szaktárgyak - biológia, anatómia, élettan - ismeretanyagának elsajátításáról kellett számot adni, de emellett természete-

tesen a műszaki ismeretek bővítésére is nagy hangsúly került. Mindez azért volt fontos, mert a klinikai mérnöknek a mindennapi kórházi munkában egyfajta összekötő, kapcsolattartó szerepe van a kórházi szerviz mérnökök és az orvosok között. Ez a feladat megkívánja, hogy a klinikai mérnök értse a műszaki probléma-

kat, ugyanakkor az anatómiai problémákkal is tisztában legyen. A megfelelő ismeretek birtokában tehát a klinikai mérnök hatékonyan képes segíteni a műszaki és az orvosi szakterületek képviselőinek együttműködését, azt a közös munkát, ami a legfontosabb célt, a betegek gyógyulását szolgálja.

-Á-

ÚJ ORVOSOK A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZBAN

Régióinkban a mai napig szinte minden kórházban viszonylag sok a betöltetlen orvosi álláshely, és sajnos így van ez a Szatmár-Beregi Kórházban is. Éppen ezért nagy örömmel számolhatunk be arról, hogy a közelmúltban két orvos kollega érkezett intézményünkbe, és kezdte meg a munkát.

Dr. Ács Éva laborszakorvos a laboratóriumban, Dr. Khan Sher Alam pedig a Gyermekosztályon dolgozik a jövőben.

Szintén öröndetes hír, hogy két orvoskollegánknak sikerült honosítani orvosi diplomáját; Dr. Csépes Julianna, a Koraszülött Osztály orvosa, valamint Dr. Komonyi Tibor, a vásárosnaményi II. Belgyógyászati Osztály orvosa ennek köszönhetően immár szerepel a magyar orvosi nyilvántartásban.

Mindannyiuknak további sok sikert és jó egészséget kívánunk az itteni munkához.

HELYREIGAZÍTÁS

Az Impulzus júniusi számában a Komoly, felelősségteljes munka a Magyar Vöröskeresztnél című riportban megjelent információ, miszerint Vásárosnaményban jelenleg hatodik alkalommal vehetnek részt munkanélküliek szociális gondozó és ápoló képesítést adó tanfolyamon, nem felel meg a valóságnak. A most zajló tanfolyam Vásárosnaményban az első. Sza-

bolcs-Szatmár-Bereg megyében a Vöröskereszt Megyei Szervezete segítségével eddig más városokban (így Fehérgyarmaton is) összesen öt hasonló, 1700 órás tanfolyam került lebonyolításra, tehát nem városi, hanem megyei viszonylatban tekinthető hatodiknak az említett képzés.

A pontatlanságért az érintettektől és Olvasóinktól elnézést kérünk.

VÁLTOZÁSOK KÓRHÁZUNK FEHÉRGYARMATI TELEFONSZÁMAIBAN

Tájékoztatjuk Tisztelt Olvasóinkat, hogy a Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati székhelyén a közelmúltban megtörtént az áttérés a hagyományos, analóg telefonvonalakról a lényegesen több kommunikációs lehetőséget biztosító, speciális szolgáltatások elérését is lehetővé tevő ISDN vonalakra. Az átállás után kórházunk fehérgyarmati telefonszámai megváltoztak.

A Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati székhelyének vezérszámai, azaz az új központi telefonszámok:

(06-44)-511-100, (06-44)-511-111

Kórházunk új központi fax-száma:

(06-44)-511-130

A magasabb színvonalú műszaki megoldásoknak köszönhetően most már lehetőség van arra is, hogy a legtöbb gyógyító osztályt, kiszolgáló egységet és irodát közvetlenül, a portás segítségével nélkül érhessek el.

Intézményünk fehérgyarmati gyógyító osztályainak új telefonszámai a következők:

Sürgősségi Betegellátó Osztály	(06-44)-511-119
I. Belgyógyászati Osztály	(06-44)-511-197
Sebészeti Osztály	(06-44)-511-196
Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Osztály	(06-44)-511-133
Szülészet-nőgyógyászati Osztály	(06-44)-511-128
Fül-Orr-Gége Osztály	(06-44)-511-139
Gyermekek Osztály	(06-44)-511-160
Fertőző Osztály	(06-44)-511-142

A kórházon belüli, az osztályok közötti, valamint a fehérgyarmati és a vásárosnaményi kórházi telephelyek közötti telefonbeszélgetések lebonyolítására továbbra is a megszokott módon, azaz a már ismert - belső kórházi telefonról ingyenesen elérhető - mellékek hívásával van lehetőség.

Ha valaki külső készülékről hívja a kórházi számok valamelyikét, de kiderül, hogy az, akit keres, másik osztályon, vagy a másik kórházi telephelyen tartózkodik, akkor a hívást fogadó munkatársunk is képes bármelyik belső mellék kapcsolására (tehát a másik városban levő mellékek kapcsolására is).

Rövidesen a betegek számára is közvetlen vonalak, illetve telefonok bekötésére kerül sor a fekvőbeteg osztályokon, melyekről a betegek úgynevezett Barangoló kártyával telefonálhatnak, illetve ezeken a készülékeken hozzátartozóik közvetlenül hívhatják őket.

TUDOMÁNYOS ÜLÉS AZ ÁPOLÓK ÜNNEPÉN

A Szatmár-Beregi Kórház Ápolási Igazgatósága és a Magyar Ápolási Egyesület helyi szervezete közösen rendezte meg azt a nagy jelentőségű tudományos ülést, melyre június 15-én került sor a Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati könyvtárában. A rendezvényen megjelent érdeklődők több, az ápolás jelentőségével, egyes betegségek, illetve panaszokat okozó élethelyzetek során előtérbe kerülő problémák kezelésével, megszüntetésének lehetőségeivel kapcsolatos előadást hallgathattak meg. A tudományos ülés végén került sor a kórház kiemelkedő munkát végző szakdolgozóinak megjutalmazására.

Az Ápolók Nemzetközi Napjához kapcsolódó rendezvény megnyitásként Rivnyák Józsefné, a Szatmár-Beregi Kórház megbízott munkaügyi osztályvezetője szavalt a Ratkó József Fordulj az asszonyokhoz! című versét, majd dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna ápolási igazgató köszöntötte a megjelenteket, illetve röviden megemlékezett Florence Nightingale munkásságáról.

Ezt követően dr. Vadász Mária, kórházunk főigazgatója szólt a tudományos ülés résztvevőjéhez: köszöntötte a meghívást elfogadó előadókat, majd az ápolók szerepéről, az ápolásnak a gyógyító munka során tapasztalható jelentőségéről beszélt. A főigazgató kiemelte, hogy a rendezvény elsősorban az ápolók ünnepe, de fontos az is, hogy a kiváló előadók referátumainak köszönhetően több is annál; jó lehetőség új ismeretek megszerzésére, a tanulásra is.

A megnyitó beszédek záraként Czellár Ilona, az Ápolási Egyesület helyi vezetője ismertette Florence Nightingale életútját, és részletesen beszélt a modern ápolás megalapozásában betöltött szerepéről. (A Florence Nightingale életéről szóló beszéd szövegét keretes írásunkban közöljük. - A szerk.)

A tudományos ülés fő témájáról, azaz a menopausáról az előadások felvezetéseként dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna szólt röviden. Beszélt a változó kor tüneteiről, majd ismertette egy beteg panaszait, a menopausa időszakáról szóló elbeszélését.

A rendezvény első előadását Husztiné Hajdú Erika pszichológus tartotta "A nőies nő a változó korban" címmel. Az előadó - kapcsolódva az előtte elhangzottakhoz - először a menopausa általános jellemzőiről, tüneteiről beszélt, majd az agykutatás területéről származó legújabb eredményekről, a pszichés történések biológiai, biokémiai hátteréről, a neurotranszm

itterek, a hormonok és a peptidek üzenetközvetítésben betöltött szerepéről szólt, illetve elemezte a hormonpótló kezelések által nyújtott lehetőségeket.

A pszichológus nő ezután Carl Gustav Jung elméletére alapozva ismertette a tudat jellemző funkcióit, beszélt a négy fő "pillér" (érzelem, gondolkodás, érzékelés, intuíció) szerepéről, és kiemelte, hogy az ideális az, amikor az alapvető funkciók egyensúlyban vannak, egyforma hangsúlyt kapnak az egyén tudatának működése során.

Ezután a fő női szereptípusokról volt szó, amelyeket C. G. Jung elméletéhez kapcsolódva Toni Grant határozott meg, és amelyek a következők: anya (érzelem), amazon (gondolkodás), kurtizán (érzékelés), madonna (intuíció).

Dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna

Ennél az elméletnél is igaz, hogy ideális esetben a négy szereptípus egyensúlyban van, az egyén élete nem toódik el nagy mértékben egyik irányba sem. Elhangzott, hogy a klimax idején sokszor éppen a szerepzavarok jelentik a legnagyobb problémát, ilyenkor gyakran jelentkeznek az úgynevezett kapuzárás előtti pánik. Ekkor régi, akár több évtizede háttérbe tolt lelki problémák is komoly gondokat okozhatnak, amelyeket a kezelés során mindenképpen fel kell dol-

gozni, meg kell oldani ahhoz, hogy a páciens lelki egyensúlya helyreálljon, újra el tudja fogadni önmagát, kezelni tudja a megváltozott élethelyzetből adódó mindennapi kellemetlenségeket. Nagyon fontos ilyenkor a megbízható társ is, aki segít átvészelni a nehéz időszakokat.

Az előadás következő részében a *midlife-crisis* (középkorú embereknél jelentkező válsághelyzet) kórképeiről volt szó. Ebben az életkorban gyakori a depresszió és az involúciós depresszió, amelyek megoldásában sokat segíthet, ha a beteg (jó esetben szakember segítségével) átgondolja a problémákat, a válsághoz vezető okokat és a megoldási lehetőségeket. A lelki gondok mellett nagy terhet jelentenek a fizikai tünetek (hőhullámok, verejté-

kezés, száraz nyálkahártyák, hajhullás, inkontinencia) is. A testi tünetek kezelése során a gyógyszeres terápia és a testmozgás mellett is nagy szerepet kap a lelki gondozás, a bajok esetleges pszichés okainak feltárása és megszüntetése.

Husztiné Hajdú Erika előadása végén a hormonpótlás lehetőségét elemezve elmondta, hogy bár egyes esetekben helyes lehet ez a fajta terápia, a lelki veszélyek akár komolyak is lehetnek. Többször ugyanis azt tapasztalja a szakember, hogy a páciens azért kéri a hormonpótlást, mert tudatosan, vagy tudat alatt túlzottan ragaszkodik egy már túlhaladott életszokashoz, a megszokott életvitelhez. Ezek az emberek nem hajlandók belátni, hogy a változások nem szüntethetők meg, csak némileg kitolható azok bekövetkezésének ideje. Az ilyen típusú embereknél jelentősen erősödhet a testi-anyagi szint hangsúlya, ami semmiképpen nem helyes.

A tudományos ülés következő előadását dr. Hadiné Jármí Sarolta, a Szatmár-Beregi Kórház dietetikus munkatársa tartotta "A változó korban lévő nők étrendje" címmel. Elhangzott, hogy a menopausa időszakában a legnagyobb veszélyt a néma kórként is emlegetett csontritkulás jelenti.

A csontritkulás súlyosabb formáinak kialakulását meg lehet előzni a helyes táplálkozással. Számos természetes élelmiszer tartalmaz nagy mennyiségben kalciumot, így a súlyosabb betegségekkel együtt járó nagyfokú kalcium-

vesztés kivételével nem szükséges a kalcium mesterséges bevitele. Elegendő lehet, ha a változó korban levő nő megfelelően állítja össze étrendjét. A természetes kalciumpótlás jelentősége mellett dr. Hadiné Jármí Sarolta felhívta a figyelmet a természetes vitaminok szerepére is. Intézményünk dietetikus szakembere részletesen ismertette, hogy mely élelmiszerek milyen ásványi anyagokat és vitaminokat tartalmaznak, majd több, a változó korban levő nők számára összeállított mintaétrendet is bemutatót a hallgatóságának.

A harmadik előadást Nagy Béláné, kórházunk nyugdíjas, ám ma is igen aktív szülésznője tartotta "Egy Menopausa Klub története" címmel. Az előadás elején elhangzott, hogy a fehérgyarmati klub tavalyi alapításakor a Nyíregyházán már évek óta működő menopausa klub jelentette a jó példát. A szervezők a megyeszékhelyen elért sikerekhez hasonló eredményeket szerettek volna elérni. A dr. Szőke József szülész-nőgyógyász osztályvezető főorvos hathatós segítségével létrehozott klub mára minden előzetes várakozást felülmúlva működik. Egyre többen járnak el a havi rendszerességgel megtartott összejövetelekre, ahol a változó korban levő nők kiváló orvosok és szakdolgozók előadásait hallgathatják meg, illetve választ kaphatnak a bennük felmerülő, egészségük megőrzésével kapcsolatos kérdésekre. Óriási jelentőséggel bír az is, hogy a klubtagok most már rendszeresen részt vesznek a szűrővizsgálatokon (például nőgyógyászati rákszűrésen, csontsűrűség-vizsgálaton,

mammográfiás vizsgálaton), így az esetleg fennálló súlyos betegségeik korai diagnosztizálására, eredményes gyógykezelésére is jó esélyük van. (A szűrővizsgálatokon természetesen

nem csak a Menopausa Klub tagjai vehetnek részt, a modern gépekkel elvégezhető, rövid ideig tartó vizsgálatok

Husztiné Hajdú Erika

igénybevétele minden nőnek ajánlott. - A szerk.)

Nagy Béláné röviden ismertette, hogy eddig milyen előadások hangzottak el a klub összejövetelein, illetve milyen jellegű és számú vizsgálaton vettek részt a tagok, majd szólt az étkezés, a hormonpótlás és a gyógytorna betegségmegelőző, valamint közérzetjavító szerepéről.

A klub létrehozásában és működtetésében óriási szerepet vállaló nyugdíjas szülésznő végezetül köszönetet mondott mindazoknak, akik segítettek és segítik a klubot, azoknak a szakembereknek, akik szervező munkájukkal, illetve színvonalas előadásaikkal hozzájárultak ahhoz, hogy ez a térségünkben teljesen újként számító kezdeményezés ilyen sikeres lett.

A tudományos ülés negyedik, "A mozgásterápia jelentősége (A változó kor mozgásszervi problémái)" című

előadását Somotóczy Beáta, a Szatmár-Beregi Kórház gyógytornásza tartotta. Bevezetőjében hangsúlyozta, hogy helyes táplálkozással és testmozgással már gyermek- és fiatal korban törekedni kell a csúcs-csonttömeg kialakítására. Ebben komoly segítséget nyújthatnak a testnevelők. Felnőttkorban az egyébként természetes csonttömegcsökkenés lassítása a legfontosabb megelőző tevékenység. Ehhez az orvosok és a gyógytornászok tanácsait, szakmai segítségét kérhetik azok, akik egészségüket hosszú ideig szeretnék megőrizni. A helyes életmóddal, azaz a testmozgással és a megfelelő táplálkozással a problé-

Somotóczy Beáta

mák nagy része megelőzhetővé, vagy azok jelentkezése időben jelentősen kitolhatóvá válik.

Somotóczy Beáta a továbbiakban szemléletes ábrák segítségével mutatta be és elemezte a menopausa időszakában gyakori kóros eltéréseket, és ismertette az azokkal járó tüneteket. Elhangzott, hogy gyógytornával fokozható az izmok, valamint a szív és az érrendszer teljesítménye, és lelassíthatók a már diagnosztizált kóros folyamatok is. Szó volt arról is, hogy más fizioterápiás kezelésekkal

(például fürdővel, súlyfürdővel) kiegészítve a gyógytorna még hatásosabbá válik.

A tudományos rendezvény utolsó előadását Móricz Zoltánné, megyei vezető ápolónő tartotta "Egészségügyi szakdolgozók helye és szerepe az egészségügyi ellátásban Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében" címmel. Az előadó szólt az ápolók nehéz, elhivatottságot feltételező munkájáról, valamint felelősségéről. Kiemelte, hogy Magyarországon megyénkben a legalacsonyabb a várható élettartam, sok a súlyosan beteg ember, ami kiemelten nagy feladatokkal ró az egészségügyi szakdolgozókra.

Móricz Zoltánné elemezte, hogy a szakdolgozók mely szakképesítéssel milyen arányban rendelkeznek. Elhangzott, hogy megyénkben az ápolónők és az asszisztensek vannak legtöbben az egészségügyi szakdolgozók között, de öröndetesen növekszik például a gyógytornászok száma is.

Móricz Zoltánné

Súlyos gond, hogy míg évről évre folyamatosan növekszik a háziorvosi és kórházi ellátásban részesülő betegek száma, addig most már nálunk is tapasztalható az a tendencia, hogy jobban fizető állásokért sokan elhagyják az egészségügyet. Ez a

probléma elsősorban a kórházakat hozza nehéz helyzetbe, a járóbeteg-ellátásban megyénkben nincs betöltetlen állás.

Öröndetes, hogy folyamatosan növekszik az otthoni szakápolási szolgálatok működési területe; megyénkben jelenleg 30 ilyen szolgálat működik 129 szakdolgozóval. Megfigyelhető viszont, hogy továbbra is vannak lefedetlen térségek, ahova az

otthoni szakápolást végzők nem jutnak el. Ezek jellemzően azok a területek, ahol

Jakab Tamás átveszi a jutalmat Czellár Ilonától

az infrastruktúra alacsony színvonalú. Az otthoni szakápolási szolgálatok elsősorban az idős betegek ellátásában tudnak sokat segíteni.

A körzeti ápolónők munkájáról szólva elhangzott, hogy tevékenységük igen sokrétű:

feladataik közé tartozik az alapápolás, a kezelési ápolás, a gondozási tevékenység, és esetenként ezen túl egyéb feladatokat is el kell végezniük.

Egyre több szakdolgozó végzi vállalkozásban munkáját, ám egyelőre főleg az otthoni szakápolók és a privatizált körzeti orvosi rendelők szakdolgozói végzik el ilyen formában mindennapi feladataikat.

A megyei vezető ápolónő elmondta, hogy a képzés továbbra is zökkenőmentesen zajlik, bár esetenként a szakemberhiány és a fluktuáció belső átszervezéseket tesz szükségessé.

Móricz Zoltánné előadása végén minden kollegának köszönetet mondott az árvíz idején tanúsított helytállásért, a sokszor túlzás nélkül hősiessnek nevezhető munkáért.

Az előadások után a résztvevők feltehették az elhang-

A tudományos ülés résztvevői

zottakkal kapcsolatos kérdéseiket, majd a kiemelkedő munkát végző kórházi dolgozók megjutalmazása következett.

A Szatmár-Beregi Kórház munkatársai közül az Ápolási Egyesület elismerésében idén a következő szakdolgozók részesültek: **Gyimesi Gábor**, diplomás ápoló, a vásárosna-

ményi ápolási osztály osztályvezető ápolója, **Jakab Tamás**, a fehérgyarmati intenzív osztály szakápolója, **Kanyó Ágnes**, a fehérgyarmati sürgősségi osztály ápolónője, **Orbáné Borbély Edina** aneszteziológus szakasszisztens, **Paróczai Sándorné** ápolónő és **Simonné Czomba Katalin** ápolónő.

-Sz-

A lámpás hölgy emlékezetére

Május 12. piros betűs ünnep az ápolást hivatásul választók körében. Florence Nightingale, a modern betegápolás nagy úttörőjének születésnapja tiszteletére az egész világon megemlékeznek az ápolói hivatásról, ápolókról, az egészségügyi szakdolgozókról, akik áldozatos munkájukkal a betegek jóllétén fáradoznak.

Florence Nightingale 1820. május 12-én született, amikor szülei egy nagy európai utazáson vettek részt. Eduard és Frances Nightingale lányukat olaszországi születési helye után Florence-nek kereszteltették.

Nightingale-ék jómódú, művelt családból származtak. Amikor Florence idősebb lett, apja matematikára, nyelvekre, vallásra és filozófiára tanította. Gyakran megfordult az arisztokrata

társaságban, de érezte, hogy életét hasznosabb dolgokkal kell kitöltenie. 1837-ben írta naplójában: Isten szólj hozzám, és hívj szolgálatodba! 1851-ben Németországba ment, hogy megkezdje ápolói tanulmányát. A krími háború alatt önként jelentkezett Törökországba. Ott megszervezett egy ápolói részleget és azon fáradozott, hogy az egyes katonai állomások higiénés problémáit megszüntesse. Ezidőtájt a kórházakban dolgozó asszonyok nem rendelkeztek megfelelő képzettséggel, és meglehetősen megbízhatatlanok voltak. Még nem dolgoztak képzett nővérek, és az Angol Vöröskereszt sem működött. Florence Nightingale ezért azon fáradozott, hogy az Irgalmas Nővérektől kapjon segítséget. A hadiállomásokon a feltételek

nyomorúságosak voltak. Jellemző volt az akkori állapotokra, hogy a víz fertőzött volt. Azok a betegek, akik nem tudtak egyedül enni, éheztek. Nightingale munkájával és kitarásával kivívta a férfiak megbecsülését. Lámpás hölgynek nevezték, mert mindig egy törökmécset vitt magával, amikor a sérült katonákkal teli folyosón csendes lépteivel végig haladt. Törökországban töltött ideje alatt ő is megbetegedett, feltételezhetően tifuszban. A háború után visszatért Angliába, és Londonban Ápolóképző Intézetet állított föl. Az ő rendszere volt az alapja az első betegápoló iskolák kialakításának. Hatása maradandó maradt a gyakorlati és didaktikus képzés kombinációjával, amelyet a mai ápolói tantervekben is megtalálhatunk.

Számos tényező befolyásolta Nightingale ápolói elméletének fejlődését, munkájának lényeges alkotóelemei egyéni, társadalmi és hivatásbeli értékek voltak. A betegápolást vallási küldetésnek tekintette és hitte, hogy a számára elfogadhatatlannak érzett dolgok megváltoztatására kell törekednie. Korának egészségügyi rendszerében képzetlen és alkalmatlan emberek látták el a betegeket. Ezt a rendszert alakította át betegápolói rendszerként, amelyet ma is becsület övez. Már túl volt a 80. életévében, de még mindig dolgozott, tanulmányokat írt a beteg- és egészségápolásról. 1910. augusztus 13-án Londonban 90 éves korában álmában lelta halálát. Tisztelettel adózzunk emlékének, és jelképesen vigyük tovább a mécsesét!

"Az igazság keresése közben mindenhol megpróbáltam információt gyűjteni, de alig jutottam olyan kórházi adatokhoz, amelyek összehasonlításhoz szolgálhattak volna. Ilyen adatok birtokában sok más kérdésre is választ kaphattunk volna."

(Florence Nightingale: Kórházi Napló 1873.)

KÓRHÁZUNK TULAJDONÁBA KERÜLTEK AZ ÁRVÍZKOR RENDELKEZÉSRE BOCSÁTOTT ÉRTÉKES GÉPEK, MŰSZEREK

Néhány hónappal ezelőtt az Impulzus hasábjain is beszámoltunk arról, hogy az árvíz idején a Szatmár-Beregi Kórházra háruló többlet feladatok zökkenőmentes végrehajtásához nagy mértékben hozzájárult az Egészségügyi Készletgazdálkodási Intézet (EKI) gyors segítsége. Az EKI által intézményünk számára rendelkezésre bocsátott ápolást segítő eszközök, valamint orvosi műszerek, gépek, berendezések (például defibrillátorok, lélegeztető gépek, betegőrző monitorok, infúziós pumpák) a

közelmúltban kórházunk tulajdonába kerültek.

Bardóczy Balázné, a Szatmár-Beregi Kórház beruházási főmunkatársa lapunk kérdésére válaszolva elmondta: az árvíz első napjaiban intézményünknek küldött fontos orvosi berendezéseket, életmentő gépeket a kritikus napokban köszönettel fogadta és gyorsan üzembe helyezte a kórház vezetése, illetve műszaki és gyógyító személyzete. Akkor még mindenki úgy gondolta, hogy a készülékek csak az árvízi tragédia legnagyobb megpróbálta-

tásokat okozó időszak alatt lesznek itt, azaz a víz levonulásáig maradhatnak intézményünkben, és utána vissza kell szolgáltatni azokat. Május 30-án azonban - amikor tehát a legnagyobb nehézségeken már túl voltunk - az EKI azt közölte kórházunk vezetésével, hogy az árvíz sújtotta területek helyzetének megkönnyítésére az Állami Egészségügyi Tartalékból az említett eszközöket anyagi ellenszolgáltatás nélkül a Szatmár-Beregi Kórház részére további használatra átadják.

Ez az adomány jelentősen megkönnyíti az intézmény további munkáját. Eddig például a monitorokat, vagy defibrillátorokat tekintve kórházunknak sajnos nem voltak megfelelő tartalékai, ám most már a műszerész műhelyben mindig lesznek működőképes tartalék készülékek, amelyek közül a megfelelő kiadható lesz az igénylő gyógyító egység számára az ott meghibásodott készülék megjavításáig.

Sz. Á.

IDEIGLENES HELYEN MŰKÖDNEK A SZAKRENDELŐK

Korábban már beszámoltunk arról, hogy elkezdődött és jó ütemben halad a Szatmár-Beregi Kórház szakrendelőinek helyt adó épületrész felújítása.

Ezúton is tájékoztat-

juk tisztelt olvasóinkat és a kórházunkat most felkereső betegeinket, hogy a szakrendelések helye a munkálatok miatt a következők szerint változott meg.

A kórházi szakrendelők jelentős többsége i-

deiglenesen a régen nővérszállónak is helyt adó kastélyépületben található meg. Kivétel ez alól a nőgyógyászati és a fül-orr-gége szakrendelés. A nőgyógyászati szakrendelő a kórházi főbejáraton közelíthető

meg, és a földszint bal oldalán, a megszokott helyén található. A fül-orr-gége szakrendelő a felújított kórházi épület 3. emeletén, közvetlenül a fül-orr-gége osztály bejárata mellett működik.

BETEGFELVÉTELI TÁJÉKOZTATÓ

Az **audiológiai és fül-orr-gége szakrendelésre**, valamint a **fizioterápiára** a betegfelvétel a *rendelőben* történik, nem kell a felvételi irodában jelentkezni.

A **nőgyógyászati szakrendelőbe**, a **laboratóriumba**, illetve a **röntgen- és ultrahang vizsgálatokra** az *alagsorban található felvételi irodában* kell jelentkezni. Ugyanitt történik a **fekvőbetegek felvétele** is.

A **többi szakrendelésre** a *régi nővérszálló épületében található betegfelvételi irodában* kell jelentkezni.

Köszönjük megértésüket és türelmüket, az esetleg előforduló kellemetlenségekért pedig elnézést kérünk.

SEMMEIWEIS-NAPI ÜNNEPSÉG A TISZA PARTJÁN

A Szatmár-Beregi Kórház Semmelweis-napi ünnepségére idén a két évvel ezelőtti rendezvényhez hasonlóan Tivadaron, az ifjúsági táborban került sor. Az ünnepségen köszöntők és megemlékezések hangzottak el, illetve sor került a kórház kiemelkedő teljesítményt nyújtó dolgozóinak elismerésére, megjutalmazására is. A július 12-én lebonyolított Semmelweis-napi ünnep mindezek után lényegesen kötetlenebb formában folytatódott: a hivatalos részt követően főzőverseny, majd zenés-táncos mulatság biztosította a munkatársak gondtalan kikapcsolódásához, felhőtlen szórakozásához az alapot.

Az ünnepség nyitányaként Molnár Bettina, a Szatmár-Beregi Kórház humánpolitikai előadója szavazatát hallgathatták meg a megjelent kórházi dolgozók, majd Tarcsa Kata, PR-szervező üdvözölte a munkatársakat.

A rendezvényen ezután dr. Szőke József, a kórház Szülészet-Nőgyógyászati Osztályának osztályvezető főorvosa tartott ünnepi köszöntő beszédet és szólt Semmelweis Ignácról, a kiváló orvos munkásságának jelentőségéről. Dr. Szőke József elmondta: Semmelweis Ignácot az emberiség egyik legnagyobb jötevőjeként, az anyák megmentőjeként tisztelhetjük ma is. Munkássága összefügg a modern orvostudomány megteremtésével, a szülő nőket tizedelő fertőzések megelőzésére irányuló tevékenységek általánossá válásával, a kórokozók elleni küzdelem jelentőségének felismerésével, a kórházi fertőtlenítő, fertőzésmegelőző módszerek elterjedésével. A nagy gyógyító személyes tragédiája, hogy életében vajmi kevesen értették meg tanításait, felfedezéseinek jelentőségét. A legtöbben hitetlenül, bántó közönnyel haladtak el mellette, és korának egyébként nagy elismertségnek örvendő tudósai nemritkán eszelősségnek nyilvánították tantételeit. Egy új nemzedéknek kellett felnőni, a tudományban egy új kornak kellett eljönni ahhoz, hogy diadalra juthasson Semmelweis nagy igazsága, ahhoz, hogy eredményeit megfelelően kezeljék, elfogadják. Az ő felfedezésének eredménye, hogy ma már a gyermekágyi láz szinte ismeretlen, noha volt olyan időszak is, amikor a nők életük legmagasabb órájában, gyermekük születésekor voltak a legnagyobb veszélyben, és sokan - egyes időszakokban száz anya közül harmincan is - szörnyű kínok között haltak meg a szülés idején tapasztalható elégtelen higiénés viszonyok, és az emiatt fellépő fer-

Semmelweis Ignác munkásságát dr. Szőke József méltatta

tőzések következtében. Ezzel a borzasztó múlttal szemben ma több mint ezer anya szoríthatja szívére újszülöttjét anélkül,

hogy közülük csak egy is áldozatul kellene, hogy essék a régebben annyira rettegett gyermekágyi láznak. Mindezen

Dr. Vadász Mária az ünnepi köszöntő beszéde közben

áldást az emberiség Semmelweisnek köszöni.

Dr. Szőke József beszéde után dr. Vadász Mária, a Szatmár-Beregi Kórház főigazgatója köszöntötte a megjelent munkatársakat és mondott az egészségügy helyzetét értékelő, a kórház múltját felelevenítő, jelenét bemutató és jövőjének várható fejlődési irányait is felvázoló ünnepi beszédet. A kórház főigazgatója először megemlékezett Semmelweis Ignácról, arról a küzdelmes és szenvedésekkel teli életéről és munkáról, amellyel a nagy gyógyító nem csak szakmai eredményeket, hanem emberiséget, erkölcsi tisztaságot is örökül hagyott az utókor számára. A mai kor egyik legnagyobb egészségügyi kihívása is hasonló, mint Semmelweis idejében volt. Ez pedig az elkerülhető halálokok ellen való küzdelem, amelyhez ma már megkérdőjelezhetlenül hozzá tartozik a gyógyítás megfelelő körülményeinek megléte, ezen belül természetesen a higiénés körülmények magas szintű biztosítása is. Semmelweis Ignác életútja példa arra is, hogy a kitartóan és folyamatosan fejlesztett tudással, az újabb és újabb ismeretek megszerzésével egyenértékűen fontos az, hogy a beteg embertársaink gyógyulásáért az egészségügyi dolgozók munkájukat alázattal végezzék.

A Szatmár-Beregi Kórház munkájáról és eredményeiről szólva dr. Vadász Mária elmondta: az intézményben dolgozó minden munkatársnak része van abban, hogy a kórház immár a magyar egészségügy egyik gyöngyszeme. A teljeség igénye nélkülül és pusztán csak a közeli múltat tekintve is számos pozitívumról, szakmai újdonságról lehet beszámolni. A körülmények kedvező változásainak köszönhetően jelentősen nőtt az intenzív ellátás színvonala, bővült a laboratóriumok által elvégezhető vizsgálatok köre, immár lehetőség van mammográfiai vizsgálatok

elvégzésére, új műtéti módszereket lehetett bevezetni, folyamatosan fejlődik és egyre eredményesebb a szülészet-nőgyógyászati, valamint a belgyógyászati tevékenység. Külön is említést érdemel a kardiológiai és a stroke ellátás fejlődése, az

ment által a közelmúltban jóváhagyott 430 millió forintos pótlólagos forrás teszi lehetővé. A rendelkezésre álló pénz legnagyobb része a fehérgyarmati szakrendelők épületének felújítására és a még felújítatlan hotelszárnny rekonstrukció-

szerünkhöz történő csatlakoztatása.

Dr. Vadász Mária beszédében a problémákat sem kerülte meg. Elmondta, hogy az elmúlt időszakban külső körülmények és belső nehézségek is súlyos helyzeteket okoztak. Finanszírozási gondok, illetve a rekonstrukció nehezítette betegellátási körülmények következtében gazdasági nehézségek voltak tapasztalhatók az elmúlt évben. Ezeket nagyon tudatos, gondosan megtervezett és fegyelmezett munkával sikerült leküzdeni az év végére. A kemény, nemritkán ellenállásba is ütköző intézkedések ellenére idén is adódtak hasonló gondok. Az intézmény stabilitását ismét veszélyezteti a finanszírozási elvonás, a bérelemelések fedezetének hiánya és

emberileg és szakmailag példásan helytállt a kórházi közösség. Sajnos az is igaz, hogy a kórháznak anyagi veszteségei keletkeztek az árvízi tragédia miatt, hiszen a járulékos költségeknek - mint például a jóléti beszerzések körébe tartozó televíziók, hűtőszekrények árának - a megtérítésére nem volt lehetőség.

Beszéde végén dr. Vadász Mária kiemelte, hogy a nehézségek mellett elért eredmények, az ígéretes fejlődés és a megnyíló lehetőségek biztató jövőképet rajzolnak elénk, ugyanakkor a kórházakat fenyegető gazdasági-finanszírozási válsághelyzetnek is vannak érzékelhető jelei, illetve a betegért és a szakmai paletta fennmaradásáért folyó kielezett verseny is érzékenyen érinti a

A közelmúltban elhunyt Birta Lászlónak posztumusz odaítélt elismerést felesége vette át dr. Somorjai Zsolttól

ápolási osztály beindulása, a rehabilitációs tevékenység egyre eredményesebb működése. A fizioterápiás kezelések, a gyógytorna foglalkozások ma már európai körülmények között zajlanak. Különösen büszkék lehetünk a legújabb fejlesztésre, a DNS laboratóriumra, mely a kórokozók kimutatásának új módszerével teszi lehetővé a pontos és gyors diagnózis felállítását, és ezzel megalapozza a hatékony, célzott terápiát. Mindezeknek a lehetőségét a feltételek folyamatos javulása teremtette meg, és kórházunk meghatározó szakmai képviselői, vezetői indukálták azokat.

A rekonstrukció tovább folytatódott és folytatódik. Fehérgyarmaton elkészült az egyik meghatározó hotelszárnny és a főépület lelke, a műtöket, szülészobát, laboratóriumot és a központi közlekedőt magába foglaló összekötő rész. A folytatást a Megyei Önkormányzat tavasszal megszavazott 50 millió forintos kerete és a Parla-

jára nyújt fedezetet, de a tervek szerint a leginkább hiányzó orvosi gépekre, műszerekre is jelentős összeget lehet majd fordítani.

További fontos, a fejlődés szempontjából meghatározó eredményeket is elért a kórház. Sikeres volt a minőségügyi rendszer kiépítésének és működtetésének eredményességét vizsgáló auditálás. Ezzel kapcsolatban újabb feladatot jelent a működés kiteljesítése és a felkészülés az őszi fenntartó auditálásra. Az informatikai rendszer fejlesztésével meggyenkben a legjobban használható, de országos összehasonlításban is igen modernnek és megbízhatónak mondható homogén rendszer épült ki és működik a Szatmár-Beregi Kórházban. Napjainkban készül el az intranet, mely a belső kommunikációt fogja forradalmasítani intézményünkben. A fejlődés újabb irányát jelzi, hogy folyamatban van a házi-orvosok számítógépeinek rend-

Dr. Simon János átveszi az I. Belgyógyászati Osztály kollektívájának ítélt elismerést dr. Vadász Máriától

a teljesítmények mérsékelt emelkedése mellett a költségek ugrásszerű növekedése. Idén komoly probléma, hogy a jelenlegi teljesítmény és 70%-os kórházi kihasználtság mellett szinte 100%-os dolgozói létszámmal működik a kórház, ami azt eredményezi, hogy az intézményi költségvetés csaknem 70%-a bér és bérjellegű kifizetés.

Az árvíz is nagy megpróbáltatás volt, amelyben azonban

Szatmár-Beregi Kórházat. A kórház dolgozóin múlik elsősorban, hogy miképpen fog az intézmény jövője alakulni. A cél csak az lehet, hogy a megye jelenleg talán legjobban felszerelt kórháza szakmailag is a legjobbat nyújtó egészségügyi intézmény legyen.

Dr. Vadász Mária ünnepi beszéde után került sor az elismerések átadására. Dr. Nagyné Lovász Zsuzsannától, a Szatmár-Beregi Kórház ápo-

lási igazgatójától **Bányai Zoltánné**, a fül-orr-gége osztály adminisztrátora, **Beke Zsigmondné** műtős szakasszisztens, **Fekete Szilárdné**, a központi sterilizáló szakképzett asszisztense, **Gál Istvánné**, a fehérgyarmati I. belgyógyászati osztály ápolónője, **Herczegné Dancs Angéla**, a vásárosnaményi sürgősségi betegellátó osztály adminisztrátora, **Illés Béláné**, a vradó állomás asszisztense, **Koi Gézáne** gyógytornász, **Kónya Istvánné** takarítónő, **Kovács Gusztávné** szülész, **Lóline Varga Éva** intenzív terápiás szakápoló, **Magyar Bertalanné** laborasszisztens, **Mándi Ferencné** asszisztens, **Máté Károlyné** a neszteziológiai szakasszisztens, **Molnár Sándorné**, a fehérgyarmati sürgősségi betegellátó osztály adminisztrátora, **Nagy Mária** ápolónő, **Nagyné Deák Izolda** gyermekápolónő, **Sebestyén Attiláné** ápolónő, **Szarka Zsigmondné** belgyógyászati asszisztens, **Széles Imréné**, a sebészeti osztály adminisztrátora, **Szigeti Miklósné**, a sebészeti osztály ápolónője, **Turi Mihályné** laborasszisztens, **Varga Lajosné** varrónő, **Varjú Erika** gyermekápolónő és **Vincze Sándor** boncmester vehetett át magas színvonalú munkájáért jutalmat.

Ezután **Tukacsné Elek Éva**, intézményünk műszaki igazgatója adott át elismerő oklevelet és jutalmat a műszaki osztályon lakatosként dolgozó **Kovács Gyulának**, majd **dr. Somorjai Zsoltól**, kórházunk gazdasági igazgatójától vehettek át jutalmat a következő munkatársak:

Csigai Józsefné szakácsnő, **Dicső Ernőné** szakácsnő, **Kádár Sándorné** munkaügyi előadó, **Molnár László** vezető raktáros és **Tiba Józsefné** pénztáros. Posztumusz elismerésben részesült **Birta László**

Kiss Ferencné titkárnő, **Kovács Pálné** vezető laborasszisztens, **Molnár József** rendszergazda, **Nagy Ferenc** anyaggazdálkodási osztályvezető, **dr. Nagyné Lovász Zsuzsanna** ápolási igazgató, **dr.**

Dr. Sáneci Gyula a Semmelweis-napi ünnepségen vette át a 40 éves munkáért járó jubileumi jutalmat

gépkecsivező. A nemrég fiatalon elhunyt kollegáinkak ítélt jutalmat felesége vette át.

A Semmelweis-nap ünnepi eseménycinek utolsó részében dr. Vadász Mária adott át elismerő oklevelet és jutalmat **Baráth Lajosné** fehérgyarmati vezető röntgenasszisztens, **dr. Kerecsen Lajos**, a sebészeti osztály osztályvezető főorvosa,

Sallay Attila, a radiológiai osztály osztályvezető főorvosa, **Szabadosné Vasas Éva** vásárosnaményi vezető röntgenasszisztens, **Szabó Árpádné** osztályvezető főnővér, **dr. Szőke József**, a szülészet-nőgyógyászati osztály osztályvezető főorvosa, **Tukacsné Elek Éva** műszaki igazgató, valamint **dr. Zagyva Zsófia** adjunktus részére.

A kórház kiváló kollektívája címet és a vele járó pénztalimat idén a fehérgyarmati I. Belgyógyászati Osztály dolgozói kapták meg. A jutalmat **dr. Simon János** osztályvezető főorvos vette át **dr. Vadász Máriától**. A cím odaítélésének indoklásakor intézményünk főigazgatója elmondta: a kórház legfőbb alaptevékenységét biztosító osztálya, az I. Belgyógyászati Osztály a rekonstrukció során elhelyezésében többször is távol került a többi gyógyító osztálytól, és ágyszámcsökkentés mellett profiljait megtartva kellett megfelelő teljesítményt nyújtania. A nehéz körülmények ellenére az osztály kollektívájának úgy sikerült helytállnia, hogy a betegek részéről panasz nem érkezett, szakmai mulasztás nem történt. A költözések megnehezítették a kollektíva összetartását és megnövelték az osztályvezető felelősségét. A felújított épület átadását követően az elhelyezés kettősségéből adódó konfliktusokkal is meg kellett birkóznuk az osztály dolgozóinak. A kollektíva erőfeszítése a teljesítmény fokozására a nehéz körülmények ellenére is megmutatkozott, ugyanakkor a költségek kézben tartásával javult az osztály szaldója.

Az ünnepség hivatalos részének zárásaként dr. Vadász Mária átadta **dr. Sáneci Gyulának**, a Vértranszfúziós osztály osztályvezető főorvosának a 40 éves, kiemelkedően magas színvonalú szakmai munka elismeréseként járó jubileumi jutalmat.

A Semmelweis-napi ünnepség résztvevői

A délután hátralevő részében a kórház gyógyító osztályain dolgozókból és más, nem gyógyító területek munkatársaiból verbuválódott csapatok a főzés

tudományában mérték össze tudásukat mindenki nagy várakozására, majd pedig - miután az eredményt látták és megköszönték - megelégedésére. A fő-

zőversenyen az első helyezett a sebészet körömpörköllet készítő csapata lett, második helyezést a központi sterilizáló dolgozói értek el töltött káposztájukkal, míg a harmadik helyen a műszaki osztály, illetve az ellátási csoport halászlét készítő munkatársai végeztek. A helyezettek díja arany-, ezüst, illetve bronz színű bokréttával díszített kanál volt.

Ezután már tényleg a felhőtlen szórakozás következett. Kiki vérmérséklete szerint dön-

tött, hogy az asztalok mellett csendes beszélgetést, vagy a temperamentumos táncot (amelyhez a zenét Gyenes István, a mosoda munkatársa szolgáltatotta) választja. Az azonban kétségtelen, hogy mindenki jól érezte magát, és a mindennapok nehézségeit elfelejtve, vagy legalábbis félretéve örült a szép, napsütéses nyári időnek és a kollegák, barátok körében eltöltött kellemes óráknak.

Szabó Ádám

A főzőversenyen finom ételek készültek

KIRÁNDULÁS ESZTERGOMBAN ÉS KÖRNYÉKÉN

A tavalyi Semmelweis-napon a kórház kiváló kollektívája címet és az ezzel járó pénzjutalmat a gyermek és fertőző osztály dolgozói kapták meg, akik a jutalom átvétele után úgy döntöttek, hogy a kiemelkedő munkájukért nekik ítélt pénzt egy közös kirándulásra fordítják.

A kétnapos kirándulásra - amelyen a gyermek, a fertőző és a koraszülött osztály,

illetve a gyermek szakrendelő összesen tizenhat dolgozója vett részt - idén május 12-én és 13-án került sor. A kirándulásra részt vett munkatársak lapunk kérdésére válaszolva elmondták: autóbusszal utaztak el hazánk egyik legszebb vidékére. Az útvonal a következő volt: Szentendre, Leányfalu, Esztergom, Visegrád. A kollegák felkeresték a környék nevezetességeit, többek között a

Szabadtéri Néprajzi Múzeumot Szentendrén, a Főszékesegyházat Esztergomban és a várat Visegrádon. Az éjszakai szállás Leányfalu, festői környezetben, a Dunától száz méterre volt. A kétnapos program keretén belül a vidék nevezetességeinek megtekintése mellett alkalom adódott egy hajókirándulásra is a Dunán.

Mindenképpen elmond-

ható, hogy megérte elutazni hazánk e különösen szép részére, ahova térségünk lakói egyébként sajnos csak ritkán jutnak el. A jutalmat tehát méltóképpen használták fel a kollegák, akik amellet, hogy nem mindennapi élményekkel gazdagodtak, örömmel tapasztalták a kollegiális és baráti kapcsolatok megerősödését is.

-Á-

A kórház dolgozói Szentendrén

Kollegáink megnézték az Esztergomot Párkánnyal összekötő híd építését is

Ha betegek vagyunk...

TÁJÉKOZTATÓ A BETEGJOGOKRÓL

Az 1997-es év döntő változásokat hozott a hazai egészségügyi jogalkotás terén. Huszonöt év után új Egészségügyi Törvény született, mely szemléleti változást tükröz azzal, hogy az egészségügyi dolgozók kötelezett-ségeinek felsorolása mellett elsősorban a betegek jogait és kötelességeit fogalmazza meg részletesen.

A **betegjogok** nem jelentenek többletet az Alkotmányban már benne foglalt alapjogokhoz képest. Megfogalmazásuk azt tisztázza, hogyan élhet alkotmányos jogaival a gyógykezelésre szoruló magyar állampolgár az egészségügyi ellátás speciális feltételei között.

Az **egyén autonómiájának kulcsszerep** jut a szabályozásban. A jogosultságok és szabályok egyértelmű rögzítése nemcsak áttekinthetőbbé teszi az orvos-beteg viszonyt mindkét fél számára, de számos konfliktust is megelőzhet. A törvény rendelkezései lehetőséget nyújtanak ahhoz, hogy a beteg az orvos partnere legyen gyógyítása, ellátása során.

Az **1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről** az ágazatot érintő szinte valamennyi lényeges kérdésben tartalmaz alaprendelkezéseket.

A betegek jogai a következők:

1. Az egészségügyi ellátáshoz való jog
2. Az emberi méltósághoz való jog
3. A kapcsolattartás joga
4. Az intézmény elhagyásának joga
5. A tájékoztatáshoz való jog
6. Az önrendelkezéshez való jog
7. Az ellátás visszautasításának joga
8. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga
9. Az orvosi titoktartáshoz való jog
10. Az orvosi kezeléssel, ellátással kapcsolatos panasz kivizsgálásának joga

Mit is jelentenek ezek a jogok?

A **betegnek mindenképp joga van az egészségi állapota által indokolt, megfelelő, folyamatosan hozzáférhető és megkülönböztetés nélküli egészségügyi ellátáshoz.**

A beteg az **emberi méltósághoz való joga** alapján soha nem tekinthető a gyógyítás pusztá tárgyának a betegellátás során. A kórház nem zártintézmény, a beteg hozzátartozóival **kapcsolatot tarthat**, a látogatásoknak csak az intézmény feltételei és a betegársak jogai szabnak határt.

A beteg csak a törvényben meghatározott esetekben korlátozható az **intézmény elhagyásának** jogában.

Az új törvény részletesen megszabja a beteg számára egyéniesített formában nyújtandó **tájékoztatás** tartalmi követelményeit és módját. Joga van betegségéről, a beavatkozások veszélyeiről, a szövődmények lehetőségéről részletes tájékoztatást kapni, melyet egyébként az orvosoknak, ápolóknak kötelességük megtenni, és azt megfelelően dokumentálni.

Az **önrendelkezési jog** alapján a **cselekvőképes beteg maga dönt** az egészségügyi beavatkozással és ellátással kapcsolatos kérdésekben. Meghatározott törvényi feltételekkel az önrendelkezési jog kiterjed az életmentő és életfenntartó beavatkozások visszautasítására is.

A betegnek joga van megismerni a róla készült **egészségügyi dokumentációt**, erről másolatot készíthet, illetve bizonyos esetekben ezek kijavítását is kérheti. A beteg jogosult arra, hogy egészségügyi és személyes adatait **csak az arra jogosulttal közöljék.**

A felmerülő panaszok és jogviták megoldásában a beteget a **betegjogi képviselő** és a későbbiekben **Közvetítői Tanács** fogja segíteni.

MIT VÁRHAZ EL, HA ÖN ORVOSHOZ FORDUL?

Természetesen elsősorban azt, hogy betegségének megfelelő gyógykezelésben részesüljön. Azonban az Ön számára sem mindegy, hogy az orvosi vizsgálatok, beavatkozások milyen körülmények között zajlanak le. Önt az egészségbiztosítás rendszerén belül megilleti az állapotának megfelelő, megkülönböztetésmentes ellátás, emberi méltóságának tisztelete az ellátás igénybevétele során, a tájékoztatáshoz, kapcsolattartáshoz való jog, az intézmény elhagyásának joga, az ellátás visszautasításának joga. Rendelkezésére állnak különböző jogérvényesítési eszközök is.

Önnek joga van kérdezni, tájékozódni az egészségügyi beavatkozások előtt, a gyógykezelés időtartama alatt, és azután is.

MIÉRT FONTOS A TÁJÉKOZTATÁS?

A kérdések az Ön gyógyulását és az orvos tájékozódását segítik, ezért ne érezze kellemetlennek, még akkor sem, ha úgy érzi nehéz pontosan megfogalmazni az Önt érdeklő problémákat.

Nem árt, ha előre készül az orvossal való találkozásra. Nagyon fontos dologról, az egészségéről van szó, ne szégyellje elmondani panaszait, félelmeit. **Fogalmazza meg kérdéseit!**

Igyekeztek figyelni és megjegyezni azokat, amiket az orvos mond, ha nem érti az orvos által mondottakat, ne habozzon visszakérdezni a pontos megértés érdekében.

Néhány tanács:

Minden esetben tisztázza, hogy milyen beavatkozások várhatók, ezek hogyan történnek, mennyi időt vesznek igénybe, milyenek a várható következmények.

Ha szükséges az érzéstelenítés, fontos tudni hogyan történik, altatást, vagy helyi érzéstelenítést szándékoznak alkalmazni.

Az orvos minden beavatkozás előtt részletes szóbeli tájékoztatást nyújt az Ön részére, sőt írott és képekkel illusztrált tájékoztatók is segítik. Adódhatnak olyan kérdései, amelyek nem szerepelnek a tájékoztatásban, ne restelje feltenni ezeket.

Írott tájékoztatót csak akkor írjon alá, ha azt részletesen elolvasta, megértette és megbeszélte kezelőorvosával.

(Forrás: SZÓSZÓLÓ
ALAPTVÁNY A BETEGEK JOGAIÉRT)

FELHÍVJUK TISZTELT BETEGEINK FIGYELMÉT,

hogy

KOVÁCS TIBOR ÁDÁM
betegjogi képviselő

az alábbi helyeken és időpontokban tart fogadóórát.

Fehérgyarmaton az új épület földszintjén (a központi igazgatás területén)
az F 01-es irodában minden csütörtökön 12.00 - 14.00 óra között.

Vásárosnaményban a kórház kistárgyalójában minden szerdán 14.00 - 16.00 óra között.

FOGYASSZUNK VITAMINOKBAN GAZDAG ÉLELMISZEREKET!

A nyár vége felé még érdemes mindent megtenni annak érdekében, hogy szervezetünket megerősítsük, felkészítsük az őszi, változékony időjárással szinte mindig együtt járó fertőzőses megbetegedésekkel szemben megvívandó küzdelemre.

De mit is tehetünk azért, hogy ne legyünk betegek? Az évnek ebben a szakában az egyik legjobb módszer, ha sok nyers zöldségfélélet és gyümölcsöt fogyasztunk, hiszen ezeknek magas a vitamintartalma, valamint a szervezet számára nélkülözhetetlen ásványi anyagok is megtalálhatók bennük. A vitaminokban és ásványi anyagokban gazdag táplálék fogyasztása segít megerősíteni az immunrendszert,

ellenállóbbá tesz a betegségekkel szemben.

Az ételek elkészítésekor figyelembe kell venni, hogy a legtöbb hőkezelési eljárás (sütés, főzés) hatására a zöldségek és a gyümölcsök vitamintartalma jelentősen csökken. Táplálkozástudományi szakemberek éppen ezért javasolják a nyersen történő fogyasztást, vagy az ételek rövid ideig tartó párolással történő elkészítését. Kivételt képez néhány zöldségféle, melyeket éppen azért főzünk, illetve párolunk, hogy a nyersen benne lévő mérgező anyagok eltávozzanak (például burgonya, bab). A hiedelemmel ellentétben a sárgarépa is értékesebb a szervezet számára gyengén párolva, mint nyersen.

A zöldségek és gyümölcsök mellett feltétlenül meg kell említenünk a tejet és a mézet, mint az emberi szervezet karbantartására, megerősítésére kiválóan alkalmas élelmiszereket. A tej számos vitamint, ásványi anyagot, kiemelkedően magas arányban pedig csonterősítő kalciumot tartalmaz. A tej, illetve minden tejtermék éppen ezért fontos részét kell, hogy képezze étrendünknek, ha egészségünket szeretnénk megőrizni. A méz kedvező hatásai ugyancsak régóta ismertek. Nem mellékesen a méznek kellemes az íze is. A méz önmagában fogyasztva is kiváló finomság, ám nagyon jó alkotóelem számos ételkülönlegességnek, süteménynek is.

Végezetül néhány szó a szintetikus, azaz mesterséges úton előállított vitaminokról, kombinált vitamin- és ásványi anyag készítményekről. A lelkiismeretes szakemberek azt mondják, hogy ezeknek a fogyasztása szükségtelen, ha valaki nem súlyos beteg és normálisan táplálkozik. Ha mégis a sokféle vitamint tartalmazó készítmények megvásárlása mellett döntünk, feltétlenül el kell olvasni a termék tájékoztatóját, amelyben le van írva, hogy a napi vitaminszükséglet hány százalékát tartalmazza az adott készítményből egy-egy szem, vagy pezsgőtabletta. Az ajánlott adagolást ne lépjük túl, mert egy adott mennyiség után a várt, kedvező hatás nem fokozódik, hanem mellékhatások kialakulásától kell tartani.

NEMZETI STRATÉGIA A KÁBITÓSZER-PROBLÉMA VISSZASZORÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

Az Ifjúsági és Sportminisztérium szervezésében és támogatásával idén országsszerte 148 konferencián nyílik lehetőség arra, hogy a kábítószer-problémával kapcsolatba kerülő szakemberek tájékozódjanak a hazai kábítószer-fogyasztási szokásokról, a legelterjedtebb szerek használatának következményeiről, illetve arról, hogy a kormányzat milyen intézkedésekkel szeretne kedvező eredményeket elérni, az egyre inkább terjedő drogfogyasztást hogyan próbálja visszaszorítani. Az egyik ilyen konferenciát, melyen polgármesterek, orvosok, pedagógusok, rendőrök, kistérségi menedzserek és ifjúságvédelmi szakemberek vettek részt, június 11-én Fehérgyarmaton, a Polgármesteri Hivatal dísztermében tartották meg.

A fehérgyarmati konferencia résztvevőit először dr. László Béla, a város alpolgármestere köszöntötte, felhívva a figyelmet a drogok elleni küzdelem fontosságára.

Az alpolgármester köszönetje után Tilki Attila, a fehérgyarmati statisztikai körzet kistérségi megbízottja tartott rövid bevezető beszédet. Szólt a konferencia témájának aktualitásáról, a hazai drogfogyasztás terjedését bizonyító megdöbbentő adatokat tárt a hallgatóság elé. Tilki Attila beszélt a különböző szakterületek (például a bűnüldözés, az ifjúságvédelem és az oktatás) közötti összefogás, a közös cselekvés szükségességéről, majd bemutatta a konferencia neves előadóit, akik vállalták, hogy részletesen beszélnek tapasztalataikról, illetve bemutatják a "Nemzeti Stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítása érdekében" (a továbbiakban: Nemzeti Stratégia) című dokumentumot, ismertetik a megfogalmazott célokat és feladatokat, illetve ezek elérésének, végrehajtásának, megoldásának módjait.

A konferencia első előadója dr. Péntes Mariann, a megyei ÁNTSZ osztályvezető főorvosa volt. A főorvos nő előadását - melyhez az adatokat az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet, illetve az Ifjúsági és Sportminisztérium (ISM) bocsátotta rendelkezésére - az 1970-es évekig visszanyúló történeti áttekintéssel kezdte. Részletesen elemzte azt a folyamatot, amelynek során a kábítószerélvezők a kezdeti szipuzás után áttértek a gyógyszerek szedésére (illetve a gyógyszerek és az alkohol együttes alkalmazására), majd a '80-as évek

végétől és a '90-es évek elejétől az "igazi" kábítószeres használatára.

Elhangzott, hogy a magyar népességben belül sajnos egyre magasabb a kipróbálók és a drogot rendszeresen használók aránya, és ezzel párhuzamosan egyre inkább terjed az úgynevezett drogbűnözés is. (A patika-feltörések és re-

Dr. Péntes Mariann

cephamisítások számát immár jóval meghaladja a kábítószeres megvásárlásához szükséges pénz megszerzésére irányuló bűnelkövetések száma.) A tiltott szerek használata az utóbbi öt évben több mint hétszeresére emelkedett. Ha ide számítjuk a súlyos egészségkárosodást okozó "legális kábítószereseket", azaz az alkoholt és a dohánytermékeket is, akkor különösen elszomorító a helyzet; megállapítható, hogy a kábítószeres használatát illetően a világ élvonalába tartozunk. A Nemzeti Stratégia viszont elsősorban az illegális

drogok fogyasztásának visszaszorítására koncentrál.

Az illegális drogok használói több csoportba sorolhatók, úgy mint kipróbálók, rendszeres fogyasztók, függők (betegek), problémás drogfogyasztók. A cél az, hogy minél kevesebben legyenek a kipróbálók, hiszen sokan válnak a drogok rabjaivá azok

Knoll Ilona

közül is, akik úgymond csak kíváncsiságból, egyszer akarták az élvezeteknek ezt a formáját megtapasztalni. A függők leszoktatása szinte reménytelen dolog, és óriási terhet ró az egészségügyre. A rendszeresen kábítószeres használók - mint korábban szó volt róla - egyre több bűncselekményt is elkövetnek, ami pedig a bűnüldöző szervekre hárít nagy feladatokat.

Dr. Péntes Mariann, kapcsolódva a Tilki Attila által elmondottakhoz, hangsúlyozta, hogy jó eredményeket csak az összefogás hozhat. Az ISM, a Kábítószerügyi Koor-

dinációs Bizottság, valamint a Drogkutató Intézet nagy szerepet vállalt az együttműködés megszervezésében és a tájékoztatásban, ám ez önmagában nem elegendő a kábítószeres terjedése elleni küzdelem eredményes megvívásához. Szükség van a további összefogásra is, a különböző szakterületek (egészségügy, védőnői- és házi szociális gondozói hálózat, bűnüldözés, oktatásügy, ifjúságvédelem) képviselőinek együttműködésére, szerepvállalására a felvilágosító, a megelőző és a leszoktatást célzó munkában. Az országos és helyi médiumok szerepe ugyancsak kiemelkedő, a rendszeres, színvonalas és nagy tömegekhez eljutó tájékoztatás a sajtó munkája nélkül elképzelhetetlen.

Az előadás végén a főorvos nő ismertette a hazánkban jelenleg használt kábítószeres fajtáit és azok arányát az összefogyasztáson belül. Külön kitért az egyre gyakoribb, kemény drogok élvezetével összefüggő halálesetekre, illetve ismertette a legfrissebb bűnügyi statisztikai adatokat. Összefoglalóan elhangzott, hogy bár az illegális drogokat még mindig nem használják annyian hazánkban, mint a fejlett európai országokban és Amerikában, elégedettségre korántsem lehetünk okunk. Az illegális drogoknak egyre nagyobb a hazai felvevőpiaca, a legális drogok használatának tekintetében pedig nem javult a helyzet az utóbbi években.

A konferencia második előadását Knoll Ilona, a Jósa András Megyei Kórház Drogambulanciájának vezetője tartotta a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei droghelyzetről.

A drogambulancia vezetője megerősítette, hogy míg a jelentős számú fizetőképessé ember hiánya miatt az illegális drogok használata megyékben még nem terjedt el annyira, mint máshol az országban, addig a legális drogok, ezen belül is az alkohol fogyasztása terén katasztrofális a helyzet. A gyógyszer-alkohol kombináció (a "hatásos" gyógyszerekhez is viszonylag könnyen hozzá lehet jutni!) is nagy gondokat okoz; erről a pácienseket leszoktatni majdnem ugyanolyan nehéz, mint a heroinról, tehát a megelőzésnek a legális, vagy félegális drogok terjedésének megakadályozását is meg kell céloznia.

A Nemzeti Stratégia (melyet a kormányzat szerkesztett meg, bocsátott társadalmi vitára, és melyet a parlament is elfogadott) egy olyan dokumentum, amelynek a következő két évre vonatkozó fő célkitűzései a következők: a fogyasztók számának drasztikus növekedésének megállítás és a folyamat visszafordítása, illetve a kezelésbe került fogyasztók számának növelése. El kell érni továbbá, hogy a társadalom váljon érzékenyebbé a téma iránt, csökkentenjen a droghoz

való hozzáférés lehetősége, a fiatalokat legyenek képesek a drogok visszaautásítására. Szociális munkások egészségügyi és rehabilitációs szakemberek együttműködésével segíteni kell a kábítószerrel már kapcsolatba került egyéneket és családokat abban, hogy a problémáikat meg tudják oldani. Knoll Ilona részletesen ismertette a Nemzeti Stratégia felépítését, az egyes szakterületek munkatársainak feladatait, a célok eléréséhez szükséges intézményi feltételeket (például azt, hogy a jelenleginél több addiktológiai osztályra van szükség), illetve szólt arról is, hogy a teendők ellátásához

újabb szakemberek képzésére, valamint további jelentős pénzeszközök bevonására van szükség.

Elhangzott, hogy a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) a helyi közösségekben képes igazán eredményeket elérni. A KEF-ben a képviselőkkel rendelkező szervezetek és intézmények (önkormányzat, kisebbségi önkormányzat, ÁNTSZ, rendőrség, egészségügyi intézmények) összefogásával érhetőek csak el a kitűzött célok.

A megelőzés és a kínálatcsökkentés mellett a kezelés terén is további feladatok várnak a szakemberekre. Szükség van az egészségügyi és a

szociális ellátásban dolgozók kooperációjára, a teendők, az elvégzendő munkák egyeztetésére, összehangolására a hatékonyabb fellépés érdekében. A gyógykezelés három fő pillére az ambuláns ellátás, az osztályos ellátás és a rehabilitáció (illetve a reintegráció). Ezekhez kell szorosan kapcsolódni a szociális ellátás tevékenységeinek.

Az előadás végén elhangzott, hogy a fent ismertetett feladatok megvalósítására közel 13 milliárd forintot lehet felhasználni. Ebből az összegből pályázatok útján részesülhetnek a problémák megoldására, az egyre romló helyzet megváltoztatására vállalkozó szervezetek, intézmények.

A konferencia ebédszünetet követő második részében nyílt lehetőség a résztvevőkben megfogalmazódott kérdések megvitatására, a helyi sajtóösszegek megbeszélésére, az eddig elvégzett munka értékelésére, illetve arra, hogy az érdeklődők részletesebb információkat is kérjenek a megjelent szakemberektől.

Szabó Á.

A konferencia résztvevői

GYÓGYÍTÓ TÁPLÁLÁS AZ ÖN OTTHONÁBAN

Már megyékben is elérhető ez az országos és ingyenes szolgáltatás

Az, hogy betegségük ideje alatt tápláljuk szeretteinket, mindenki számára természetes. Családtagjainkat néhány napos távollét után kedvenc ételével várjuk haza. Betegség alatt pedig az első kérdésünk: "mit főzzek?" Ösztönösen érezzük fontosságát a táplálkozásnak, táplálásnak. Egy megfelelően táplált ember szervezete sokkal ellenállóbb a betegségekkel szemben, jobb az erőnléte, jobb az életminősége, illetve ha megbetegszik, akkor jobb a gyógyulási hajlama, kevesebb a szövődmény, jobb a sebgyógyulás.

Bizonyos betegségekben (agyvérzés, agyembólia), balesetek, vagy szájsebészeti beavatkozások után a szájon át történő táplálkozás átmenetileg vagy tartósan akadályozott. Az orvostudomány ma már képes ezekben az esetekben a mesterséges táplálásra.

Mesterséges táplálás alatt a következőt kell értenünk: az ápoló vagy a hozzátartozó biztosítja a beteg számára szükséges és megfelelő tápanyagokat, vagy ha a beteg állapota megengedi, akkor a beteg saját maga végezheti el

a mesterséges táplálását. A mesterséges táplálásnak két formája ismeretes; az egyik a gyomor- és bélrendszerbe történő táplálás (szájon át vagy valamilyen szonda segítségével), a másik az érrendszerbe történő táplálás. Ha a beteg étvágya jó és szájon át táplálkozik, akkor szájon át biztosíthatók számára a megfelelő tápanyagok és vitaminok. Ha a beteg étvágya csökkent, vagy nem tud nyelni betegsége következtében, illetve túl sokat fogyott, akkor szükség lehet átmeneti vagy tartós szondatáplálásra. A betegek

életminősége - függetlenül tartózkodási helyüktől (kórház vagy otthon) - már önmagában a táplálással javítható.

A mesterséges táplálás kivitelezésében sokszor segítségre, útmutatásra lenne szükségük a betegeknek és hozzátartozóiknak. Sajnos a szondatáplálásra szoruló betegek egy része ápolási és szociális otthonokba kerül, mert a család nem meri vállalni a beteg otthoni táplálását. Nekik nyújt segítséget a "Gyógyító táplálás az Ön otthonában" szolgáltatás.

Segítséget a következő helyi díjazású telefonszámon kérhet: 06-40-393-393

A MENOPAUSA ÉS A SZÍVBETEGSÉGEK ÖSSZEFÜGGÉSEI

A Szatmár-Beregi Kórház Menopausa Klubjának legutóbbi, május 8-án megtartott összejövetelén dr. Lukács Edit, intézményünk belgyógyász-kardiológus főorvosa tartott nagy sikerű előadást a menstruáció elmaradását követő időszak változásairól, az ekkor viszonylag gyakran jelentkező szív- és érrendszeri betegségek okairól, tüneteiről, a gyógykezelés lehetőségeiről és nem utolsósorban a megelőzés fontosságáról.

A Menopausa Klub nyári szünet előtti utolsó összejövetelén igen sok érdeklődő jelent meg, akiknek dr. Lukács Edit bevezetőjében elmondta: míg a XX. század elején a fertőző betegségek következtében haltak meg a legtöbben, addig később sajnos egyre több lett a daganatos megbetegedés, manapság pedig a leggyakoribb halálokok a cardiovascularis (szív- és érrendszeri) betegségek.

A szív- és érrendszeri betegségek kialakulásának számos oka lehet. Korábbi amerikai kutatások eredményeire és saját tapasztalataira hivatkozva a főorvos nő kiemelte: ma már tudjuk, hogy jól meghatározható rizikófaktorok vannak, amelyek a súlyos betegségek kialakulását elősegíthetik (például mozgáshiány, túlzott alkoholfogyasztás, dohányzás, helytelen táplálkozási szokások, elhízás, stresszes életmód és más, civilizációs ártalmak). A rizikófaktorok jelentős része kiküszöbölhető, és ezáltal csökkenthető a betegség bekövetkezésének valószínűsége, ám vannak olyan dolgok is, amelyeket nem tudunk befolyásolni. Ilyen befolyásolhatatlan rizikófaktor az életkor növekedése, és talán különösen hangzik, de önmagában az is kockázati tényezőnek tekinthető, ha valaki férfi, ugyanis a középkorú férfiak körében jóval gyakoribbak a cardiovascularis betegségek. A női szervezetben az ösztrogén (női nemi hormon) védő hatást fejt ki a szív- és érrendszeri betegségekkel szemben.

A menopausa (a havi vérzés elmaradása) sokféle változással, esetenként kellemetlen tünetekkel jár, és a hormonális változások miatt gyakoribbá válnak a szív- és érrendszeri betegségek is; 65 éves életkor után a betegségek előfordulási gyakoriságának

tekintetében már nem figyelhető meg a nemek közötti különbségek. A hormonpótló kezelésekre - mint a változások idejét kitoló eljárásba - vetett hit azonban néhány éve megingott, a szintetikus ösztrogének ugyanis komoly, olykor az alapbetegségnél is súlyosabb betegségek kialakulásához is hozzájárulhatnak. A természetes, úgynevezett lágy ösztrogének pótlásával, a rendelkezésre álló készítmények kombinált alkalmazásával viszont jelentősen csökkenteni lehet az életkorral együtt növekvő kockázatokat, így például a magas vérnyomás betegség kialakulásának valószínűsége is alacsony szinten tartható.

Az idősebb nők körében szinte általánosnak tekinthető az elhízás, amit pedig nem lenne szabad természetes állapotként felfogni, hiszen valójában nem is az. A veszé-

lyek pedig nagyok. A felesleges zsírtömeg megterheli a szervezetet, károsan hat a szív működésére és az érrendszer állapotára.

A magas vérzsír-értékek (koleszterin és triglicerid értékek), amelyek érmezszesedést és komoly szívbetegségeket okozhatnak, általában szintén a túlzott fogyasztásra, azaz az elhízásra vezethetőek vissza. Meg kell tehát próbálni megszabadulni a felesleges kilóktól. Ezt azonban nem koplalással,

hanem ésszerű, energiaszegény étrend kialakításával és rendszeres testmozgással (akár csak napi fél óra sétával) kell elérni.

A dohányzásnak számos bizonyítottan káros hatása van: ronszolja az érrendszert, daganatos betegségeket okozhat, rontja a szellemi és fizikai teljesítőképességet. A felsoroltakon túl is sok problémát okoz a dohányzás, ezért

mindenképpen abba kell hagyni!

A cukorbetegség (az I. típusú és a II. típusú is) ugyancsak komolyan hat a szívre és az érrendszerre. A cukorbetegség azonban megfelelő odafigyeléssel "karbantartható", a súlyos szövődmények (például érszűkület, fekélyek megjelenése, látásromlás, vesebetegségek) korai kialakulása a jól beállított gyógyszeres kezeléssel, illetve az előírt diéta betartásával, az elhízás elkerülésével és testmozgással megelőzhető.

Dr. Lukács Edit hangsúlyozta, hogy a manapság szinte kikerülhetetlen stresszhelyzetek megfelelő kezelésével, a problémák időben történő megoldásával (és nem megkerülésével!), a menopausa időszakában gyakran jelentkező kedélyállapot-változások feldolgozásával, azaz a lelki egyensúly megtartásával (vagy ha az egyensúly már felborult, akkor annak mihamarabb történő visszaállításával) sok betegség bizonyítottan megelőzhető. A lelki egyensúlyukat elvesztett emberek kiegyensúlyozott embertársaikhoz viszonyítva gyakrabban szenvednek súlyos daganatos, illetve cardiovascularis betegségekben.

Nagyon fontos a magas vérnyomás terápia, hiszen a nem kezelt betegség súlyos, később már nehezen, vagy egyáltalán nem gyógyítható elváltozásokat okoz; következményeként igen gyakori a szívinfarktus, vagy az agyi érkatasztrófák valamelyike (közismert elnevezéssel az agyvérzés, vagy az agyinfarktus). A magas vérnyomás gyógyszeres kezelése napjainkban már igen jól megoldható, rendkívül széles a hatékony gyógyszerek skálája. Ha

Dr. Lukács Edit

A Menopausa Klub rendezvényének résztvevői

társult betegségek is jelen vannak, hosszabb időt is igénybe vehet a gyógyszerkombinációk kiválasztása, a hatékony és mellékhatásokat sem okozó adagolás beállítása. Ha azonban sikerül kiválasztani a beteg számára is jól tolerálható gyógyszereket,

akkor rendszeres orvosi kontroll mellett ezek hosszú évekig hatásosak lesznek.

Az előadás végén dr. Lukács Edit összefoglalásképpen elmondta: a menopausa időszakában jelentkező betegségek nagy része igen jó

hatásfokkal gyógykezelhető. A gyógyszeres és nem gyógyszeres terápia hatékony kombinációjának alkalmazásával az idősödő nők életminősége még évtizedekig jó maradhat.

A Menopausa Klub tagjai az előadás után feltehetik az

elhangzottakkal kapcsolatban bennük megfogalmazódott kérdéseket, illetve személyre szóló orvosi tanácsokat is kaptak, miután elmondták, hogy milyen panaszai vannak.

Sz. Á

SZATMÁRI ÉS DEBRECENI KIRÁNDULÁSON A MENOPAUSA KLUB TAGJAI

A nyári hónapokban szüneteltek a Menopausa Klub szokásos, kórházunk könyvtárában megtartott összejövetelei, ám a klub vezetői ebben az időszakban is több olyan programot szerveztek, amelyek lehetőséget biztosítottak a tagoknak a kikapcsolódásra, a szabadidő hasznos eltöltésére.

Nagy Béláné, a Menopausa Klub működtetésével kapcsolatos teendők nagy részét vállaló és elvégző szülész nő elmondta, hogy a nyári szünetben két kirándulást szerveztek. Június 2-án szatmári körúton vettek részt a klub tagjai. Ellátogattak Sonkádra, ahol a festett famennyezetéről is híres, Europa Nostra díjas református templomot tekintették meg, majd a község határában a Túr-csatorna és az öreg Túr elágazásánál levő műtárgyhoz, a "kisbukó"-hoz mentek el a kirándulás résztvevői. A következő helyszín Szatmár-

ceke volt, ahol megnézték a kopjafás temetőt, Kölcsey Ferenc síremlékét és a Kölcsey-emlékmúzeumot. A szatmári körút utolsó állomásán, Túrsvándiban a vízimalom meglátogatása után a klubtagok Makay Béla vezetésével gyógynövény-gyűjtő sétát tettek a kiserdőben, majd a méltán híres, több példával szatmári ételkülönlegességeik elkészítését bemutató, gyógynövények felhasználási lehetőségeit elemző - könyvet is szerzőként jegyző pedagógus udvarán közös szalonnasütéssel zárult a program.

A másik kirándulás - amelynek megszervezése igen sok előzetes munkát igényelt - július 31-én volt. A harmincöt klubtag reggel hét órakor indult el Debrecenbe. Miután megérkeztek, a civis városban először kétórás szabad program keretében mindenki körülnézhetett és vásárolhatott a megszépült, sétáló övezetté alakított város-

központban, a Piac utcán és a Nagytemplom környékén. A gyönyörű tér új burkolatának, a díszkutaknak, a kandelábereknek és a pazar látványt nyújtó virágágyásoknak a megtekintése után a klub tagjai együtt sétáltak el a Déri Múzeumba, ahol megnézték Munkácsy Mihály híres - Jézus Krisztus életének három fájdalmas mozzanatát bemutató - sorozatát, a Krisztus-trilógiát (Krisztus Pilátus előtt, 1881; Golgota, 1884; Ecce Homo!, 1896). A múzeumlátogatást követően a kirándulás résztvevői a Nagyerdei Gyógyfürdő szabadterei részének gyógyvizet medencében, illetve a hullámfürdőben és az úszómedencében mártóztak meg és frissültek fel, majd hazaindultak, és estére érkeztek meg Fehérgyarmatra.

Vastag Józsefné, a nőgyógyászati szakrendelő asszisztense, aki a klub programjainak létrehozásával összefüggő szervezőmunkában

mindig nagyon aktívan részt vesz, lapunk kérdésére válaszolva kiemelte: a két nyári program sikeres és költségkímélő lebonyolításához igen nagy mértékben hozzájárult Sonkád Község Önkormányzatának, illetve személy szerint Bandics Zsigmond polgármesternek a segítségével, ugyanis a klub a település autóbuzsát a szatmári túrához ingyen, míg a debreceni kiránduláshoz nagyon kedvezményes bérleti díj ellenében kapta meg.

A két kiránduláson a részvétel a klubtagok számára teljesen ingyenes volt. A felmerülő költségeket a klub tartalékaiból, illetve abból a támogatásból sikerült fedezni, amelyet Fehérgyarmat Város Önkormányzatának Intézményfelügyeleti Bizottsága nyújtott a Menopausa Klub számára.

- Sz -

Szalonnasütésre készülve Túrsvándiban, Makay Béla udvarán

A Menopausa Klub tagjai Debrecenben

VIRÁGZIK A PARLAGFŰ

A verőfényes nyár, amit olyan sokan vártak már, másoknak enyhe túlzással maga a pokol. Az allergiásoknak már kora tavasz óta kisebb-nagyobb gondokat okoz a növények virágzása, ám a legnagyobb problémák eddig még vártak magukra. Egy-két hete azonban virágzik a parlagfű, aminek a pollenje a leginkább irritáló hatású. A parlagfű virágzása előnyös időjárási feltételek esetén akár október végéig is tarthat, kezelés nélkül tehát csak a késő őszi időszakban várható a betegek állapotának javulása. Kedvező fordulatot hozhatna az, ha minden föld- és telektulajdonos irtaná a növényt, ám ezt a törvényi előírások

és a lehetséges szankciók ismerete ellenére is sokan elmulasztják.

A parlagfű mellett most virágzanak, és pollenjeik irritáló hatása miatt komoly allergiás tüneteket okozhatnak a következő növények is: lándzsás útifű, fekete üröm, libatop félek (szőrös disznóparéj, fehér libatop). Sajnos az is bizonyított tény, hogy az eleinte csupán egy-két allergénre érzékeny embereknek előbb vagy utóbb újabb allergiát okozó anyagok (például az állati szőrök, vagy a poratka) is gondokat fognak okozni.

Az allergiás tünetek rendkívül kellemetlenek. A gy-

kori tüszentés, állandó orrfolyás és a könnyezés sokakat annyira kínoz az évnek ebben a szakában, hogy a mindennapi élet szokásos teendőit is majdhogynem képtelenek elvégezni.

Mit tegyenek azok az emberek, akiknél allergiás reakciót váltanak ki a virágporok, vagy más allergének? Először is azt kell tisztázni, hogy melyik allergén okozza a tüneteket. Ehhez egy úgynevezett bőrpróbát kell elvégezni. Ha az allergént sikerült azonosítani, akkor a beteg további kikérdezését és vizsgálatát követően, a panaszok ismeretében a fül-orr-gégész, vagy a pulmonológus szakorvos

antiallergiás szereket ír fel. Ezek a gyógyszerek hatékonyan csökkentik a kellemetlen tüneteket, biztosítják a páciens számára a normális életvitel lehetőségét. Fontos a rendszeres kontroll, a gyógyszer adagolásának megfelelő beállítása. Lényeges tudnivaló, hogy azoknak az embereknek, akiknek már tudomása van arról, hogy allergiásak, célszerű a gyógyszeres kezelést a náluk allergiát kiváltó növények virágzása előtt megkezdeni, így elkerülhető, hogy akár rövid ideig is szenvedjenek a kízó tünetektől.

-Sz-

HALANDÓK ÉS HALHATATLANOK

Anekdóták híres orvosokról, tudósokról

GÁLÁNS DOKTOR

Philippe Ricord, a Hospital du Midi bőr- és nemibeteg osztályának századbeli vezető főorvosa egyszer találkozott az utcán egy régi ismerősével, aki lelkesedve újságolta, hogy ifjú házas. Azon melegeben fel is cipelte a doktort a lakására, hogy bemutassa ifjú hitvesének, akiben Ricord egy régi betegét ismerte fel.

Mi sem természetesebb, mint hogy egy arcizma sem rándult. Nem úgy az asszonynak, aki az orvost meglátva halálosan elsápadt, és ijedtében valóságos rángógörcsöt kapott. A meglepődött férjben azonban még gyanú sem kelhetett, a gáláns doktor máris megmentette a szituációt.

- Látom madame, hogy foglalkozásom híre önhöz is eljutott! - szólt bal kezét látványos pózban szívére szorítva: - De esküszöm, ijedelme alaptalan. Férje régóta barátom, ám sohasem volt páciensem.

ŐSZINTESÉG

Székács Béla Rókus kórházi főorvost egyszer konzíliumba hívták. Mire megérkezett, már három orvos tanácskozott a beteg körül.

A kollegák megvárták, amíg ő is végez a vizsgálattal, aztán mind a négyen bevonultak a szomszédos szobába, hogy a beteg sorsáról immár nyolc szem közt döntsenek.

Székács óvatos ember volt. Gondolta, ráér beszélni, ha már a többiek nyilatkoztak. Amikor aztán hallotta, hogy a három kolléga hosszú latin kifejezésekkel dobálózik ugyan, de mindegyik csak frázisokat mond, egyikük sem konkrétumot, csendben előtérbe lépett, és maga is megszólalt.

- Pontosan ugyanaz a véleményem, mint önöknek uraim! - mondta. - Én se tudom: mi baja a betegnek.

AZ ORVOS IS EMBER

John Abernethy Londonban látta meg a napvilágot 1764-ben, ott is lett orvos, méghozzá nagyon békés természetű. Az egyetlen, amivel ki lehetett hozni a sodrából az volt, ha éjjel beteghez hívták, márpedig ez gyakran előfordult.

Egyik éjszaka, amikor már kétszer egymás után felkeltették, és a hajnali órákban rosszkedvét egy pohár borral leöblítve éppen harmadszor bújt ágyba, újra kopogtattak ablakán.

- Ki az? - kiáltott ki dühösen.

- Doktor! Gyorsan, gyorsan! - hangzott odakintről. - A fiam lenyelt egy egeret.

- Hagyjon engem békében! - üvöltött fel Abernethy. - Ha lenyelte az egeret, nyelessen le vele egy macskát is.

BREKEGŐ TANÚ

Ivan Mihajlovics Szecsenov orosz fiziológus Agyreflexek című művét a hivatalos szervek olyannyira erkölcsromboló hatásúnak ítélték, hogy bíróság elé állították miatta a tudóst.

Nem kisebb volt a vád, mint hogy istentelen könyvének minden szava hazugság, s a bennfentesek már tudni vélték, hogy börtönbüntetés lesz az ítélet. Szecsenov mindazonáltal nyugodtan készült a tárgyalásra, és amikor barátai faggatni kezdték: milyen védőügyvédet fogad; csak nevetett.

- Minek oda ügyvéd? - kérdezte. - Prókátor helyett viszek magammal egy békát, és bemutatom a bírának a kísérletet. Aztán cáfoljon meg az ügyész, ha tud.

(Forrás: Kun Erzsébet: Mosolygó medicina)

TESTMOZGÁSSAL EGÉSZSÉGÜNK MEGŐRZÉSÉÉRT

A túl sok munka, a stresszes életmód és az állandó rohanás olyan sajnálatos és szinte már elkerülhetetlen részei mindennapi életünknek, amelyek komolyan veszélyeztetik e-

li az emberi szervezet azt, ha nincs idő a pihenésre, a ki-kapcsolódásra. Nagy kérdés azonban, hogy a pihenésnek milyen módját célszerű választani. A passzív pihenés,

széles, esős, zord az időjárás, célszerűbb az úgynevezett aktív pihenést választani.

Idősebb olvasóinknak a könnyebb, kevésbé veszélyes sportokat, például a sík terepen való kerékpározást javasoljuk, illetve azt ajánljuk, hogy lehetőségeik szerint tartózkodjanak minél többet a szabadban. Egy-egy kiadósabb séta a friss levegőn, a napsütésben szinte csodát tesz: javítja a vérkeringést, testi felfrissülést és lelki megújulást eredményez.

A komolyabb fizikai teljesítményt megkívánó sportokat, illetve a hosszabb kerékpáros kirándulásokat, erdei, vagy vízparti túrákat inkább a fiatalabbak számára ajánljuk.

A lényeg az, hogy mindenki legyen tisztában egészségi állapotával, testi erőnlétével, és ennek megfelelő mozgásformát válasszon.

gészségünket. Számtalan szomorú eset bizonyítja, hogy akár fiatal korban is megsíny-

az az otthoni tévénézés, lustálkodás ritkán eredményez feltöltődést. Ha éppen nem

RECEPT

EGYBEN SÜLT VAGDALT

Nyersanyagszükséglet egy főre:

marhahús		50 g
zsemle	(1/3 zsemle)	
póréhagyma	(1 mokkaiskanálnyi)	
tojásfehérje	(1/2 tojásfehérje)	10 g
petrezselyemzöld	(1/2 mokkaiskanálnyi)	
őrölt fehér bors	(1/3 mokkaiskanálnyi)	
só	(1/2 mokkaiskanálnyi)	
olaj	(1/2 mokkaiskanálnyi)	2 g
fokhagyma	(1/3 gerezd)	

Egy adag energiaértéke 831 kJ (199 kcal), fehérjeértéke 12,0 g (állati 10,3, növényi 1,7), zsírértéke 11,8 g (állati 9,5, növényi 2,3), szénhidrátértéke 10,0 g (keményítő 10,0, cukor 0), koleszterinértéke 37 mg, rostértéke 0,2 g.

A húst letisztítjuk, lemossuk és a beáztatott és kinyomkodott zsemelével együtt kétszer átdaráljuk. Ezután porcelántálba tesszük, hozzáadjuk a vágott petrezselyemzöldet, a póréhagymát, a sót, az őrölt borsot, a tojásfehérjét, és alaposan összedolgozva finom masszát készítünk. Ezután a masszát vizes kézzel egyenlő vastagságú hengerré formáljuk, és olajjal kikent zománcos sütőlemezre rakjuk. Vízzel meglocsoljuk, alumíniumfóliával zárjuk a peremes sütőlemez, és a húst közepes erősségű sütőben puhára sütjük. Amikor már puha, a fóliát leemelve meglocsoljuk és hirtelen zsemleszínűre pirítjuk. Párolt zöldséggel, burgonyasalátával tálalhatjuk.

Az elkészítéshez szükséges idő kb. 90 perc.

Jó étvágyat kívánunk!

M O Z A I K

M O Z A I K

M O Z A I K

"SEGÍTS, HOGY MI IS SEGÍTHESSÜNK"**VÉRADÁS TERVEZET****Fehérgyarmat és környéke**

szeptember 5.	Nagyar
szeptember 11.	<u>Véradó Állomás</u> - a FIPKERSZ Kft dolgozóinak
szeptember 12.	Csegöld
szeptember 19.	Méhtelek - Garbold - Kishodos - Nagy- hodos
szeptember 25.	<u>Véradó Állomás</u> - a Polgármesteri Hi- vatal, a Rendőrség, és a Szociális Köz- pont dolgozóinak
szeptember 26.	Kisar

Vásárosnamény és környéke

augusztus 28.	Tiszakercesny
szeptember 3.	Nyírmada
szeptember 10.	Ilk
szeptember 17.	Kisvarsány

A vásárosnaményi körzetben a véradás minden alkalommal 9 órától 12 óra 30 percig tart.

A lakosság és a munkahelyek igényeinek megfelelően a program változhat

⊕ ADJ VÉRT! ⊕
ÉLETET ADSZ!

JUBILEUMI JUTALMAK

A Szatmár-Beregi Kórház munkatársai közül júliusban hárman vehettek át jubileumi jutalmat. A 40 éves munkáért járó elismerésben *Dr. Sánczi Gyula*, a fehérgyarmati Vértranszfúziós Osztály osztályvezető főorvosa részesült, 30 éves munkájáért pedig *Bodnár Zoltánné*, a vásárosnaményi II. Belgyógyászati Osztály ápolónője és *Ruszkay Lajosné*, a fehérgyarmati Vértranszfúziós Osztály vezető asszisztense vehetett át jutalmat.

Augusztusban hat kórházi dolgozó vehette át a hosszú ideig végzett munka elismeréseképpen járó jubileumi jutalmat. 30 éves munkájáért *Kupai Ferencné*, a Fül-Orr-Gége Osztály ápolónője, *Bodonyi Gyuláné*, csecsemő és gyermekápolónő, *Máté Józsefné*, a fehérgyarmati reumatológiai szakrendelő asszisztense és *Gergely Endréné*, a vásárosnaményi audiológiai szakrendelő audiológiai asszisztense részesült elismerésben, 25 éves munkájáért pedig *Koncz Gyuláné*, a fehérgyarmati I. Belgyógyászati Osztály ápolónője és *Szilágyi Gézánné*, szülésznő vehetett át jutalmat.

A kórház valamennyi munkatársa nevében ezúton is gratulálunk nekik, további munkájukhoz pedig jó sikert és jó egészséget kívánunk!

VICCEK

- Doktor úr, itt fáj...

- Hol?

- Itt lent...

- Biztosan megfázott, gyulladása van. Mosakodjék minden este langyos kamillateában.

- És hány cukrot tegyek a kamillateába, doktor úr?

Az állatorvos megkérte az asszisztensét, hogy adjon be hashajtót egy lónak. Elmagyarázta, hogy mi a teendő:

- Dugjon egy csövet a ló szájába, úgy, hogy a vége kilógjon! Tegye a tablettát a csőbe, és fújjon bele jó erősen, így a gyógyszer a ló nyelőcsővébe kerül!

Amikor az asszisztens visszajött, megkérdezte az állatorvos:

- Lenyelte a ló a hashajtót?

- Nem - válaszolta szomorúan a fiatal segéderő. - Én nyeltem le. A ló fújta először.

Éltesebb hölgy lép az orvosi rendelőbe kivizsgálásra, s megkérdezi az orvostól:

- Le kell vetköznöm, doktor úr?

Az orvos enyhén borús arckifejezéssel válaszol:

- Szükségtelen. A nyáron már láttam a strandon.

**HIRDESSZEN AZ
IMPULZUSBAN!**

Lapunk rendkívül kedvező feltételekkel kínál hirdetési felületet mindazoknak a cégeknek, vállalkozásoknak, amelyek termékeik és szolgáltatásaik népszerűsítésének ezt a hatékony módját, az újságunkban való megjelenést választják.

A Szatmár-Beregi Kórházzal kapcsolatban álló, vagy az egészségügyhöz kapcsolódó területeken dolgozó hirdetőinknek lehetőséget biztosítunk arra is, hogy hirdetésük reklámriport formájában jelenjen meg. Hosszú távon hirdető partnereinknek jelentős kedvezményeket biztosítunk.

**ÉLJEN A
LEHETŐSÉGGEL!**

Ajánlatunk részleteiről, hirdetési tarifáinkról és a kedvezményekről érdeklődésük esetén készséggel adunk bővebb tájékoztatást.

Keressék lapunk szerkesztőjét, Szabó Ádámot

a 44/360-654, vagy a
20/471-65-56-os
telefonszámok
valamelyikén!

Munkatársunkkal egyeztetve biztosan megtalálják az Önöknek leginkább megfelelő hirdetési formát.

IMPULZUS

A Szatmár-Beregi Kórház lapja

Felelős kiadó:

Dr. Vadász Mária főigazgató
Szerkeszti: Szabó Ádám, Módy Elek

Fotó: Szabó Ádám,

Tördelés: Kovács János, Nyíregyháza
Dózsa Gy. u. 33. I/12.

Szerkesztőség: 4900 Fehérgyarmat,
Damjanich u. 1. Pf. 5.

Tel.: 44/511-111, Fax: 44/511-130

Címlapunkon:

A csarodai református templom

Készült 500 pld.-ban
MÓDY PRINT Nyomda
Nyíregyháza